

De IJzerbode

Verantwoordelijke uitgever:
Drukkerij Schoonaert bvba
Bergenstraat 1, 8972 Roesbrugge
tel. 057 30 03 79 - fax 057 30 09 80
info@drukkerijschoonaert.be
ING BE96 3850 0570 7505 - IBAN BBRUBEBB
Afgifttekantoor 8900 Ieper P708717

De geschiedenis van het toneel in Roesbrugge (5)

Met **Pasen 1938** werd het vissersdrama "VISSERSEER" opgevoerd. Daaraan hebben wij niet deelgenomen, omdat in het voorjaar de drukkerij De Carne, waar ik werkte, van Stavele naar Ieper verhuisde. Ineens werd het dan moeilijk om 's avonds de repetities bij te wonen, omdat ik door de slechte trein- en tramverbinding pas om 20.30 uur thuiskwam. In het najaar van 1938 begon de oorlogsdreiging meer en meer de kop op te steken en ook in België werden enkele klassen van het leger onder de wapens geroepen. Daaronder bevonden zich ook een paar van de voornaamste acteurs van de toneelvereniging. Toen werd, in gezamenlijk overleg, besloten alle activiteit stil te leggen tot in betere tijden. Dan kwamen de oorlogsjaren, waardoor het verenigingsleven in Roesbrugge volledig stilviel. Bovendien was de toneelzaal van "De Gouden Arend" die vlak bij de brug over de IJzer lag, zo goed als totaal vernield toen op 29 mei 1940, bij de aftocht van de Engelsen naar Duinkerke, de brug opgeblazen werd.

NIEUWE START

Maar de oorlog was pas enkele maanden definitief beëindigd of een nieuwe generatie toneelliefhebbers bood zich aan. In het najaar van 1945 kwamen Jacques Verhaeghe en Jozef Vanstraesele bij mij informeren over de mogelijkheid om opnieuw met toneel te beginnen. In de Krombekestraat (nu Waaienburgseweg) stond de patronagezaal (nu verdwenen) en van E.H. onderpastoor hadden ze de toestemming gekregen die zaal te gebruiken. Maar enkel voor mannentoneel! Ik was dadelijk bereid daaraan mee te werken en stelde voor een eerste contactvergadering te houden met al wie bereid was mee te helpen.

Op **9 oktober 1945**, 's avonds om 20 uur, hiel-

den wij onze eerste bijeenkomst in de herberg "De Voerman" bij Remi Deschuytter. Daar waren aanwezig: Achiel Brutsaert, Maurice Vandromme, André Top en ikzelf, als ouderen, en Jozef Vanstraesele, Jacques Verhaeghe en Willy Parent, als jongeren.

Eensgezind werd beslist met Kerstmis een avondvullende toneelopvoering te geven. Er werd een uitnodiging gericht aan de oudere toneelspelers van vóór de oorlog, om met ons mee te werken en om ons toe te laten de naam "Troostverwachters" te mogen aannemen. Dat werd ons geweigerd. Het bestuur beweerde slechts te herbeginnen wanneer de zaal "De Gouden Arend" heropgebouwd zou zijn. Omdat wij ons als toneelgroep wilden laten inschrijven bij de Bond van het Algemeen Vlaams Toneel, werd na onderling beraad besloten op te treden onder de naam "De Jonge Troostverwachters".

In de hogervermelde vergadering werd Achiel Brutsaert als voorzitter verkozen, Jozef Vanstraesele als secretaris en Maurice Vandromme als schatbewaarder. Jacques Verhaeghe en Willy Parent zouden zorgen voor het nodige materiaal om een decor op te timmeren. André Top zou als souffleur fungeren. Ikzelf zou zorgen voor de keuze van de toneelstukken, het decor schilderen en de regie voor mijn rekening nemen.

Als gevolg van die eerste vergadering kwamen volgende nieuwelingen nog aansluiten: Roger Pattyn van Haringe, Roger Gantois van Beverenkalside en Maurice Swertvaegher van Roesbrugge.

De patronagezaal, die er door de oorlogsomstandigheden nogal verwaarloosd uitzag, werd

door ons, met bescheiden middelen, zoveel mogelijk opgeknapt. Door inbreng van de leden en van enkele buitenstaanders, kwamen wij in het bezit van enkele stoelen, een tafel, een oude divan, een kast en zelfs een kinderkruk, die later nog van pas zou komen. Door de firma Parent werd het geld voorgeschieden dat we nodig hadden voor de aankoop van het materiaal om er het decor mee te timmeren en het te beschilderen. Er werden toneelboekjes aangekocht en omdat het bijna allemaal nieuwelingen waren in het amateurtoneel werd gekozen voor éénakters en afwisseling van luim en ernst.

Op **23 en 25 december 1945** traden wij voor het eerst voor het voetlicht dat geïnstalleerd was door elektricien Joël Gesquière. Op 't programma stonden volgende éénakters:
- "ARTISTENLEED", dramatische schets
- "DE FRATSEN VAN MANUS", klucht

- "VERDACHT", kort drama,
- "HET WONDERKIND" dulle klucht, waarbij de hogervermelde kinderwieg heel goede dienst deed. De opvoeringen werden buiten alle verwachtingen een succes, want we speelden voor bijna drie volle zalen (197 zitplaatsen).

Met onze totale ontvangsten konden wij na het betalen van de auteursrechten en het drukwerk onze schulden vereffenen bij de firma Parent, timmerman Albert Verhaeghe en elektricien Joël Gesquière. We hadden zelfs nog een klein overschot in kas.

Omdat wij ons aangesloten hadden bij het "Algemeen West-Vlaams Toneel" moesten wij in de loop van het jaar **1946** een toneelstuk in drie bedrijven opvoeren voor een aangestelde jury ten einde te bepalen onder welke categorie wij gerangschikt zouden worden.

In het voorjaar van **1946** gaven wij een ontspanningsavond met korte sketches en kluchten. Die werd opgeluisterd door enkele bereidwillige muzikanten van de plaatselijke harmonie. Ze noemden zich voor die gelegenheid "De Ware Vrienden". Van dan af hebben zij aan elke vertoning die in de patronagezaal gegeven werd deelgenomen.

Op **25, 26 en 29 december 1946** werden opgevoerd: "HET RECHTE SPOOR", drama in drie bedrijven, en "JOHAN ALS RENTENIER", klucht in één bedrijf. Op tweede Kerstdag traden wij op voor de jury. Ons resultaat kon als bevredigend beschouwd worden, in acht genomen dat allen, behalve ikzelf, voor het eerst op de planken stonden. We werden in de derde categorie ingedeeld. Zo ging de interesse van het publiek voor onze groep in stijgende lijn.

Ondertussen waren in de loop van het jaar 1946 volgende nieuwe leden toegetreden: Willy Maes, Ignace Parent, Georges Samyn,

Charles Van Robaeys, Willy Gantois en Jean Berquin (7 jaar), die in 1947 als kleine schip-persjongen zou optreden in het vissersdrama "SCHIP IN NOOD".

Op "HOE DE BLAUWERS DRIEKONINGEN VIEREN" werden het voornoemde vissersdrama "SCHIP IN NOOD", in drie bedrijven, en de klucht "ZWANSPROFESSOR" voor het voetlicht gebracht. We traden op voor twee uitverkochte zalen met nog bijgezette stoelen.

In de maanden tussen de vertoningen bleven wij actief met het verbeteren van ons decor en het opknappen van de zaal.

Op zondag **11 mei 1947** werd ter gelegenheid van de Goudwedag van het A.W.T. te Brugge het mysteriespel "DE BOODSCHAP VAN MARI" van Paul Claudel opgevoerd in de Stadsschouwburg. Jozef Vanstraesele, Willy Parent en ikzelf zijn daarnaartoe geweest, samen met enkele toneelvrienden uit Poperinge. Het was een heel kunstvolle uitvoering met bekende acteurs.

In de loop van het jaar 1948 hebben we tweemaal opgetreden:

op **18 en 25 januari 1948** stond op het programma:

- "HET GELUK VAN ANDEREN", drama in één bedrijf,
 - "NOG EEN MEEVALLER", klucht in één bedrijf,
 - "HET STANDBEELD VAN DE VELDWACHTER", klucht in één bedrijf
- Mijn broer André Depuydt deed mee in een gastrol.

Volgende nieuwe leden werden ingeschreven: Roger Maerten van Haringe, Michel Hoflack van Beverenkalsijde en Antoon Vanstraesele en Camiel Berquin, die op het einde van 1948 zouden optreden in de opvoering van "VERGETEN EN VERGEVEN".

Op **25 en 26 december 1948** werden volgende stukken opgevoerd:

- "VERGETEN EN VERGEVEN", drama in twee bedrijven
- "DE RIJKE AMERIKAANSE", klucht in twee bedrijven. In deze klucht speelde ik de rol van een rijke Amerikaanse in travestie.

Op **6 juni 1948** werd in leper de goudwedag van het A.W.T. gehouden. In de stadsschouwburg werd door een gemengde toneelgroep het toneelspel "BAZIN EN KNECHT" opgevoerd. Met enkelen van onze groep waren wij daar aanwezig.

Ondertussen was de heropbouw van de toneelzaal van "De Gouden Arend" ver gevorderd en zou ze op het einde van 1949 klaar zijn. Ik werd door het oud bestuur van De troostverwachters aangesproken om, na voltooiing van de zaal, samen met de oude leden daar op te treden. De toneelzaal was heel mooi hersteld en bevatte een theater die ook voor cinema geschikt was, met ongeveer 300 zitplaatsen. Na onderling overleg binnen onze groep besloten we de patronagezaal te verlaten en onze toneelattributen aldaar aan de jeugd over te laten die daar zelf toneelstukjes begon op te voeren. In de loop van dat jaar is een groot deel van onze leden afgevallen. Enkele door werk-omstandigheden en een paar die Roesbrugge verlieten. Georges Samyn, Willy Maes, Ignace Parent en ikzelf waren diegenen die de overstap naar "De Gouden Arend" deden.

Wordt vervolgd.

Romain Depuydt

° 20.11.1912, Stavele - † 08.03.2013, Poperinge

KORTING
50-PLUSERS

MET
WAARBORG

TANLABO RAHEEN

**GEBROKEN GEBIT ?
KLAAR TERWIJL U WACHT !**

Duinkerkestraat 107 - POPERINGE
Gsm 0475 86 84 24
Open: iedere werkdag, zaterdag inbegrepen

gezichtsverzorging | lichaamsverzorging
medische pedicure | manicure
epilaties | massages | maquillage | gelnagels

MAKE-UP: De nieuwe trendkleuren zoals lavendel, limoen, smaragdgroen en roze laten de lentegevoelens ontwaken en zorgen voor een adembenemende make-up.

ZONNEPRODUCTEN: Al bruinend ben je beschermd !
Deze zonneproducten beschermen je niet alleen tegen huidkanker, huidveroudering en verbranding, maar die zorgen ook voor een snellere, intensievere en langdurige bruining. Mensen met pigmentvlekken hoeven de zon niet te mijden bij gebruik van Esthederm-zonneproducten. Hele mooie resultaten !

CADEAUTIP VOOR VADERDAG: Cadeaubon !

ZONNEBANK | OOK VERZORGING AAN HUIS

Lieve Lagache | Blekerijweg 86 | 8972 PROVEN | 0474 665 886 | www.misento.be

WAT TAPTE HET VAATJE?

Geen taal, zoals in de Taaltap, maar 'korten-drank', rum nl. Vanaf de winter van 1914 werden deze kruiken geleverd aan de Engelse soldaten aan het front. Om zich te verwarmen in de barre winter van 1914-18? Een fabeltje waarschijnlijk, alcohol koelt het lichaam af. Om de soldaten dronken te maken zodat ze hun angst overwonnen en koele doders werden? Ook een fabeltje vermoedelijk: dronkenschap werd door de Engelse legerleiders streng bestraft, zelfs áchter het front.

En hoe verdorie hadden die soldaten dronken kunnen worden? De inhoud van een S.R.D.-kruik bedroeg meestal 1 Engelse Gallon = 4,546 liter, en moest over 64 soldaten verdeeld worden. Zo kreeg elke soldaat welgeteld een schamele 7 centiliter. 16 cl. vanaf 1916.

Waar die rum echt voor diende? Voor bij de thee die door de Engelsen in ruime mate gedronken werd.

En die letters **S.R.D.**, waar staan die voor? **Supply Reserve Depot**? Of **Service Ration Depot**? De meest waarschijnlijke uitleg is Supply Reserve Depot want in Deptford in Engeland was er tijdens WO I immers een reservedepot dat Supply Reserve Depot heette.

Maar de soldaten hadden hun eigen uitleg!!

- Seldom or Rarely Delivered = zelden of uitzonderlijk geleverd
- Soldiers Run Dry = de soldaten drogen uit
- Soon Runs Dry = droogt snel uit
- Seldom Reaches Destination = bereikt zelden de bestemming

Wat al niet over zo'n kruik te vertellen valt!

Meer waarschijnlijk dan Stefaan Missiaen uit Leisele dat kan, maar die 't raadvoorwerp juist benoemde. Jammer van de 0,5 promille-wetgeving, anders hadden we hem met zo'n - volle - kruik bedacht. Wegens de veelvuldige flitscameracontroles lijkt een alternatieve beloning veiliger!

Waarvoor diende dit voorwerp?

Oplossing sturen naar Guido Schoonaert, Bergenstraat 16, 8972 Roesbrugge, tel. 057 30 15 57 of info@drukkerijschoonaert.be.

Uit de juiste antwoorden wordt een winnaar getrokken die een prijs ontvangt.

Voor al uw festiviteiten:
affiches, flyers en toegangskaarten

Drukkerij SCHOONAERT

S.R.D-KRUIK UIT W.O.I

Waarvoor nu exact de afkorting S.R.D. stond wisten we niet met zekerheid. Nu zijn er enkele documenten ontdekt die ons met zekerheid kunnen zeggen waarvoor de afkorting stond namelijk "Supply Reserve Depot".

Tijdens de eerste wereldoorlog werden deze stenen kruiken met duizenden gemaakt door verschillende pottenbakkerijen. De S.R.D.-kruiken moesten voldoen aan strenge normen qua inhoud, hoogte, diameter enz... Waarvoor de kruiken nu net moesten dienen, werd in deze documenten ook vermeld. Men spreekt er van "Spirit or Lime Juice Jars"; aldus werden de kruiken gebruikt voor sterke drank en limoensap. Limoensap werd gebruikt om een soort limonade te maken of om bij thee te voegen en daarbij was limoensap het gedroomde product om scheurbuik tegen te gaan. Soldaten aan het front hadden een eenzijdige voeding waardoor scheurbuik kon voorkomen door een tekort aan vitamine C. Deze vitamine C was in overvloed aanwezig in limoensap! We weten dat het regelmatig eten van zuurkool ook een goede remedie is tegen scheurbuik. Misschien losten de Duitse soldaten hun scheurbuikprobleem op met hun oerduits menu: das Sauerkraut.

Via de teruggevonden documenten kwamen we te weten dat de SRD-kruiken een handvat hadden om ze te dragen. Ook dit handvat moest weer aan de strenge legernormen voldoen. Hierna volgt de vertaling van deze strenge voorwaarden:

De kruiken moeten van aardewerk zijn, aan de binnen- en buitenkant moeten ze hooggeglazuurd zijn en voldoende hard gebakken. De inhoud moet 1 gallon zijn (3,785 liter). De hoogte moet 13 duim bedragen en van schouder tot bodem moet de hoogte 9 1/8 duim zijn. De diameter boven en onder moet 7 duim bedragen en de gietopening moet 7/8 duim bedragen (1 duim is 2,54 centimeter).

Iedere kruik moet voorzien zijn van een handvat, conform het voorbeeld van de Supply Reserve Depot in Woolwich Dockyard. Het handvat moet gemaakt zijn van de beste Staffordshire gevlochten ijzerdraad of van ijzerdraad van dezelfde kwaliteit. Men mag ook staal draad gebruiken maar alles moet degelijk gegalvaniseerd zijn.

BOUWWERKEN

MARIO VANDEWIELE BVBA

T 0475 68 50 59

GESPECIALISEERD IN:
■ WONINGBOUW ■ VERBOUWINGEN
■ PROFESSIONEEL AANBRENGEN
VAN ISOLATIE ■ RUIME ERVARING MET
LAGE ENERGIEWONINGEN ■ OPRITTEN EN
TERRASSEN ■ VLOEREN- EN WANDTEGELS
■ KLEINSCHALIGE AFVALWATERZUIVERING

MARIO VANDEWIELE BVBA
ROESBRUGGESTRAAT 62
8691 BEVEREN-AAN-DE-IJZER

INFO@BOUWWERKENVANDEWIELE.BE
WWW.BOUWWERKENVANDEWIELE.BE

OKRA ROESBRUGGE-HARINGE

UITSLAGEN APRIL 2014

KAARTING KAREL DE BLAUWER

26 deelnemers - 3 partijen:

Cecile Vanacker	351 pt.
Wilfried Lermytte	218 pt.
Irène Logghe	186 pt.

GEZELSCHAPSSPELEN

Alice Boury

KAARTING KRISTEN VOLKSHUIS

17 deelnemers - 3 partijen:

Jean-Claude Deloz	343 pt.
Wilfried Decaesteker	316 pt.
Michel Souilliaert	264 pt.

GEZELSCHAPSSPELEN

Alice Boury

PETANQUE

11 april - 38 deelnemers

3 partijen: Victor Callemeyn, Maria Debuysere, Wilfried Decaesteker, Hugo Kino, Aimé Neyrinck, Stefaan Storme en Denise Vandenbussche.

25 april - 35 deelnemers

3 partijen: Raf Bossaert, Daniël Dejonckheere, Eugène Demuynck, Raymond Gyssels, Stefaan Storme, Jozef Van Acker en Ignace Vandermarliere.

Stand na 24 wedstrijden:

1. Aimé Neyrinck	18/272 pt.
2. Wilfried Decaesteker	18/257 pt.
3. Denise Vandenbussche	16/239 pt.
4. Eugène Demuynck	15/278 pt.
5. Romain Dequeker	15/265 pt.
6. Marie-Ghislaine Vandeputte	14/263 pt.
7. Anna Decrock	14/237 pt.
8. Raf Bossaert	13/262 pt.
9. Victor Callemeyn	13/253 pt.
10. Stefaan Storme	13/237 pt.

Volgende wedstrijden op 30 mei, 13 en 27 juni.
Iedereen van harte welkom.

OKRA BEVEREN AAN DE IJZER

UITSLAG APRIL 2014

Clara Scharre	3 partijen / 302 pt.
Erna Versavel	290 pt.
Roger Verbrigghe	286 pt.
Jan Vlasselare	273 pt.
Andre Wyckaert	237 pt.

Klassement:

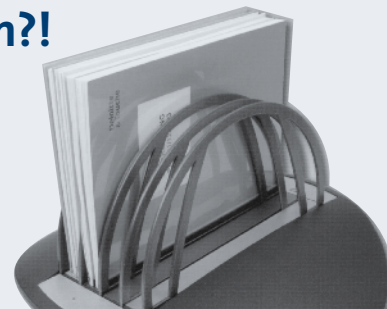
Magda Lanszweert	10 partijen / 1072 pt.
Andre Wijckaert	9 partijen / 977 pt.
Clara Scharre	9 partijen / 973 pt.
Jozef Lampaert	9 partijen / 851 pt.

Uw eindwerk is geschreven?!

Wij maken er een mooi geheel van,
in een minimum van tijd.

Printen van uw digitale bestanden
in zwart-wit of kleur.

Inbinden met steelbindmethode.

Drukkerij Schoonaert

Bergenstraat 1 - 8972 Roesbrugge

tel. 057 30 03 79 - fax 057 30 09 80 - info@drukkerijschoonaert.be

DAKWERKEN

MASSON VERHYSER

NIEUWBOUW EN RENOVATIE

DAKPANNEN - DAKCONSTRUCTIES - ZINKWERKEN
ROOFING - EPDM - LEIEN - ISOLEREN - HERSTELLINGEN

Winnezelestraat 55 - 8978 WATOU - Gsm 0478 74 47 09

1.600 m² speelplezier voor het ganse gezin!

Flatscreen - Free Wifi - Ruime parking
Cafetaria: frisdranken, bieren, snacks

Apart feestzaaltje van 200m²

Europalaan 5, 8970 Poperinge
www.hopsiepops.be

Van zoutziederij tot brouwerij (10)

Het Anker aan de Dode IJzer

DE MOUTERIJ

De grondbeginselen

Bier is zo oud als de beschaving. De methodes waarmee sommige soorten bier tot stand komen zijn eeuwenlang nauwelijks veranderd. De grondbeginselen voor het maken van bier zijn in essentie nog dezelfde als toen de vroege mens het plezierig mysterie van het brouwen ontdekte. Gerst tot mout, de suiker extraheren, koken met hop en fermenteren met gist!

Gerst is dan ook het beste en zoetste graan, dat suikerrijke mout voor de brouwer oplevert. Het is een sterke graansoort dat in vele klimaten gedijt. Gerst heeft ook een dikkere schil, die tanninen bevat. Gronden niet ver van de zee gelegen brengen de beste soorten voort, zoals hier in de Westhoek, de oostelijke gebieden van Engeland en de Schotse laaglanden. De brouwers kiezen hun mout met de grootste zorg. Zo is er de zorgzame ambachtelijkheid van de mouter nodig om deze ruwe grondstof om te vormen tot mout. In de praktijk verloopt het moutproces in vier fasen:

- het reinigen, schiften en sorteren van de gerst
- het weken van de gerst
- het kiemen van de gerst
- het eesten van de groenmout

Het reinigen, schiften, sorteren en het weken van de gerst

Bij de voorbereiding van mout wordt hoofdzakelijk gerst gebruikt. Tot kort vóór het jaar 1930 werd de gerst met bijlanders tot aan de brouwerij verscheept waar het per kabelspoor van de boot naar de brouwerij werd geloodst. Wegens het dichtslibben van de Dode arm van de IJzer was men verplicht het te gaan afhalen met paard en kar vanaf de kaai te Roesbrugge, wat veel uren in beslag nam. Later begon de brouwerij gerst aan te kopen bij boeren uit de streek die het naar de brouwerij brachten.

De gerst werd bij aankomst in de brouwerij nog eens grondig gekeurd. En wanneer de brouwer en de mouter tevreden waren met de kwaliteit ervan werd er verder gereden tot in het midden van de oprit. Daar werden de zakken gerst via een katrolsysteem vanaf de wagens omhoog getrokken en werd daar in grote silo's bewaard. Van daaruit begint een lange weg en start het volledige mout- en brouwproces.

Boven werd de gerst met een machine getriërd om de grote en de kleine granen van

elkaar te scheiden. De triërmachine was van Duitse makelij en dateerde uit 1905 gebouwd door de gebroeders Seck uit Dresden. Ze was volledig in hout gebouwd en is in de brouwerij gebleven tot in de periode van Pierre Feys-Vanderhaeghen. Het vuil, de agrarische chemicaliën en andere onzuiverheden moesten er eerst uit.

Van daaruit werden de grote granen naar betonnen weekkuipen met zolderwagens getransporteerd en werd de gerst gedurende 24 uren in grote reservoirs onder water gezet zodat ze het water kon opnemen en beginnen te kiemen. In de mouterij waren er vier grote betonnen reservoirs of weekkuipen. Gedurende dit moutproces beginnen natuurlijke chemische reacties het zetmeel in de gerst te veranderen. Zetmeel is suiker en die suikers worden vergistbare suikers. Er treedt een primitieve fermentatie op, waarbij bacteriën de wilde gist graan aanvallen en het water op alarmerende wijze gaat schuimen en borrelen. Regelmatig wordt het water ververs om wilde gist en bacteriën weg te spoelen opdat die de natuurlijke ontwikkeling van het graan niet zouden verstoren. Op die manier neemt het graan vocht op wat van levensbelang is voor de ontkieming zodat het vochtgehalte van het graan stijgt van 14 tot 40 procent ⁽³⁰⁾.

Het kiemen van de gerst en het keren van de groenmout

In de mouterij van de brouwerij "Het Anker" voerde de mouter het graan na twee weken af.

Die grote weekkuipen waren onderaan voorzien van een grote trechter die werd afgesloten met een kraan en uitmondde op de kiemvloeren. De kiemvloeren waren twee reusachtige zalen met een oppervlakte van elk 340 vierkante meter in twee verdiepingen. Imposante zuilen in regelmatig patroon ondersteunden de zolderingen. De zolder had een schat aan houten balken.

Via grote trechters stortte de gerst neer op de grote betonnen kiemvloeren en werd het water via roosters in de riolering geloodst.

Pierre Ceenaeme uit de Haringestraat, chef-mouter vertelde mij destijds dat het graan op de vloeren in 30 cm dikke lagen werd uitgespreid. Met kipwagentjes vormde men een achttal "bedden", "dreggen" zo heette hij die. Deze stroken graan waren één meter breed en 38 meter lag. De gerstmassa werd met een gietervochtig gehouden, zodat het kon kiemen. Wanneer de gerst begon te ontkiemen, braken kleine worteltjes door de schil. Ontkieming en biochemische veranderingen in het graan veroorzaken hitte die zorgvuldig moest worden gecontroleerd, wil men het graan niet laten verstikken. De mouter bepaalde de juiste graad van de ontkieming door op een handvol korrels te kauwen.

De gerst werd tweemaal per dag met houten schoppen gedraaid of gekeerd en geleidelijk open gespreid zodat het kon ademen. Dit draaien van de gerst gebeurde oorspronkelijk volledig manueel. Om tussen deze stroken te

kunnen blijven lopen werden de “bedden” terug gevormd. Vanaf de jaren '60 werd het keren met behulp van een elektrische machine gedaan.

De bedden werden zo gekeerd dat het eerste opgeladen werd op kipwagentjes en getransporteerd werd naast het laatste bed. Zo kon het tweede bed de plaats innemen van het eerste bed. Door het telkens keren en open spreiden had de groenmout inmiddels op een ander bed gelegen. Op die manier was er elke dag een vloer droog. In beide zalen verwerkte men 12 bedden van elk 7.000 kg gerst. De mouterij verwerkte ruim 1.000.000 kg gerst per jaar ⁽³¹⁾.

Na zes dagen was de gerst doorgaans voldoende gekiemd, zacht en kruimelig. Dit stadium noemt men de groenmout.

In de brouwerij vond ik het volgende duidelijk bericht:

De werklieden worden verzocht volgende punten goed in acht te nemen:

1. de partijen graan moeten gekeerd worden *STIPT!* op de gestelde uren.
2. ze moeten gekeerd worden met de nodige zorg I daarvoor zullen twee volledige uren besteed worden I zowel 's zondaags als in de week.
3. de partijen moeten besproeid worden met de juiste bevolen hoeveelheid gieters water en dit bij aanvang van het keren.
4. de partijen die met het machien ⁽³²⁾ worden bewerkt moeten goed verlucht worden, daarom is het verboden meer dan 30 cm graan per gang mede te nemen.
5. wanneer met de schup wordt gekeerd mag niet meer dan 30 cm per gang verwerkt worden. Dit gebeurt IN TWEE TIJDEN, zodanig dat het bovenste graan langs onder terecht komt op de vloer en het onderste langs boven. Keren is: opscheppen en openspreiden en niet enkel verschuiven.
6. het graan moet OVERAL EVEN DIK liggen, de boorden in rechte lijn gezet en alles moet goed opgevoerd worden na het keren.
7. water op de vloer sproeien vooraleer er een nieuwe partij op de vloer komt.

25 september 1967

Op een ander blad ook terug gevonden in de brouwerij:

- 6 u. - keren

Pierre Ceenaeme, Roger Vandenbussche, Robert Ceenaeme, Maurice Decroo indien vier partijen.

- 8 u. - eesten laden

Roger Vandenbussche, Pierre Ceenaeme, Julien Decalf, Maurice Decroo, Guido Decroo, Robert Ceenaeme.

- 10.45 u. - rakelen

Roger Vandenbussche, Maurice Decroo.

- 13 u. - vuren kuisen - bak uitvoeren - eesten
- doorsteken en mout kiemen - opscheppen
Roger Vandenbussche, Maurice Deroo.

- 16.30 u. - keren

Maurice Decroo, Guido Decroo, Robert Ceenaeme, de zaterdag Pierre Ceenaeme, Juliën Decalf.

Het eesten van de groenmout

In de brouwerij Feys waren er drie eesten, de eerste gebouwd door Pieter Feys in 1898 en de twee andere gebouwd door Cyrille Feys in 1906 en 1908: drie grote vierkante torens die omschreven kunnen worden als reusachtige schoorstenen waarin onderaan met cokes vuur werd gemaakt in kleine gemetselde vuurhaarden. Deze vuurhaarden bevonden zich beneden in de brouwerij met een toegang achter de huizen van de Bergenstraat via de Kapelledreef. Bovenaan de ast bevonden zich twee geperforeerde metalen vloeren: roostvloeren of eestplaten. De warmte van het vuur en de rook ging door de platen zodat de mout die erop lag kon drogen.

Vanaf de kiemvloeren werd de gerst met behulp van baggerwagentjes via een transportband in houten kokers getransporteerd tot in de ast ⁽³³⁾. De nog vochtige en pas gekiemde gerst (mout) werd eerst op de bovenste roostvloer uitgespreid om te drogen zodanig dat de werking van de enzymen zou ophouden. De ast werd op een temperatuur tussen de 30 en 40°C gehouden. Daarna werd de mout na 24 uren drogen op de onderste plaat gestort waarna men de temperatuur liet oplopen tot 80 à 90°C.

Daar moest de mout nog een volle dag drogen en om het eesten gelijkmatig te laten verlopen moest de mout ook regelmatig gekeerd worden zodanig dat het een donkere kleur en een karamel aroma zou krijgen.

Tot kort na de Eerste Wereldoorlog gebeurde dit keren met een houten schop, later gebeurde dit met mechanische keearmen zodat men in die hitte niet meer op deze astplaten hoefde te werken.

Na het eesten ⁽³³⁾ werd de mout in de ontkiemer ⁽³⁴⁾ van zijn kiemwortels ontdaan. Dit proces gebeurde door de mout in een trommel rond te slingeren om de kleine kiempjes eruit te verwijderen. Die cilindermolen brak de restanten tot moutgries.

Het eerste maar wezenlijk belangrijkste bestanddeel voor het maken van het bier was nu klaar: het moutgries. Dit moutgries werd nadien opgeslagen in houten silo's om van daaruit naar de brouwerij te gaan. In de mouterij bevonden zich 14 silo's van elk 40.000 kg.

De bijzondere afnemers van het moutgries waren de brouwerijen Lamont, Stella Artois, Belle

Vue, Gueuze-Vanderstock, Safir-Aalst en dan nog verschillende kleinere brouwerijen uit de Westhoek, waaronder o.a. de brouwerij “De Zwarte Leeuw”, Hilaire Houvenaghel in Leiselle; “De Drie Ridders”, Raymond Houvenaghel in Izenberge; “St.Hubert”, Cornelis in Stavele, enz...

Het overschot aan kleine moutkiempjes werd gebruikt in de veevoederindustrie Versele-Laga te Deinze.

De mouterij, ofschoon ook in mindere goede toestand, is nog grotendeels bewaard. Wat de eesten betreft, de torens boven op de eesten zijn ingestort en de eestvloeren volledig verroest en grotendeels verdwenen. In functie van verder behoud dringt een grondige onderhoudsbeurt zich op, maar alles is nog niet verloren.

R. Toussaint

Noten:

30. Roger Protz, 'Atrium Bier encyclopedie', Atrium, Alphen am Rijn, 1996, blz. 10.
31. “Dit is West-Vlaanderen”, Flandria N.V., St. Andries, deel I, blz. 155.
32. De mouterij had een machine sedert 1946, deze berichtgeving dateert van 1967.
33. Eest = ast = droogvloer, oven; doorinrichting voor de mout.
34. Het eesten duurde ongeveer 48 uren.
35. “Dégremeur” - gemaakt bij de constructeur L. Michiel-Simons, Jupille-Liege.

Hartslagen
van Rik Ryon

De soldaten zagen de vijand,
namen hun geweren
en schoten ... in een lach ...
toen werd het al
een klein beetje vrede.

Uitgaven te verkrijgen bij Rik Ryon
Blokweg 2 - 8972 Proven
rik.ryon@telenet.be

Lien, Jolien, Nelly en Ria nodigen jullie uit op een uitgebreid

Ontbijtbuffet

t.v.v. de strijd tegen borstkanker

Waar: Loods Frank en Nele Verhoest-Vanexem,
Roesbruggestraat 50A, 8691 Beveren-ljzer

Wanneer: Zondag 15 juni 2014, buffet is open vanaf 7u30 tot 11u30

Prijs: Kleuters: € 2

Kinderen tussen 6 en 12 jaar: € 5

Volwassenen: € 15

Inschrijven: - Overschrijven op het rekeningnummer BE 38 0358 8374 1072

met vermelding van:

Ontbijtbuffet voor ... volwassenen, ... kinderen en ... kleuters

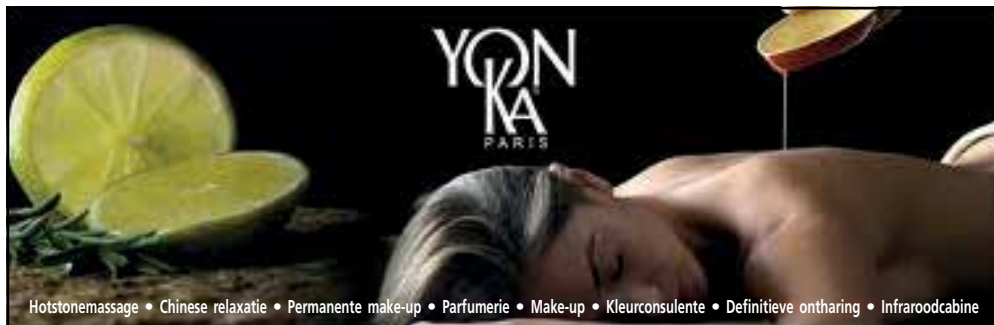
- Uiterlijk inschrijven **tot Zondag 1 juni 2014**

- **Na deze datum worden alle overschrijvingen geweigerd!**

Op woensdag 25 juni verzamelen 100 ladies om in vier dagen in totaal 320 of 450 km fietsend af te leggen. Een sportieve uitdaging ten voordele van de strijd tegen borstkanker. Elke deelnemer zamelt minstens 750 euro in ten voordele van de projecten van Think-Pink, de permanente borstkankercampagne in België.

Meer info op www.ladies-only.be

Beauty & wellness
Valerie VIANE

Nieuwe fantasiejuwelen !

Provenplein 53 - 8972 Proven - www.valerieviane.be - Tel. 057 30 08 51 - Gsm 0494 06 96 73

Wèt je gy oe da wyder dat zegn?

A. Vor april was dit en oplossieng:

1. Straks heb je 't minder goed, meisje!
2. Jij bent me een goeie!!
3. Het had beter gekund.
4. Dat 't kloek, stevig gemaakt is, dat kastje.
5. Klop maar af om een ongeluk af te wenden.
6. Ik was er niet ver naast/ niet veel te laat.
7. Het loopt blijkbaar als een vuurtje.
8. Maar dat ligt toch niet zo ver af.
9. Je zal daar wat beleven!
10. Alles lag er overhoop.
11. Als ik dat wist!!
12. Het lijkt er vrij goed op
13. Dat is er over/nu is het genoeg.
14. Hij reed heel vlug/vloog direct weer buiten.
15. Dat is van goede kwaliteit.
16. Als je iemand zomaar in bekoring brengt.
17. Genoeg (gezegd)! Stop nu maar!
18. Hou het maar voor jezelf.
19. Je bent aan het liegen!
20. Daar valt niet veel goeds over te zeggen.

Oe dam 't er vanof brochtn?

20 p.: Dewaele A.

19 p.: Becuwe C., Becuwe M., Denecker St.,
Devaere O., Goudezeune M., Igodt L.,
Keirsebilck H., Steverlyncx M.
en Vandenbosch R.

Ku je dit anvuln én uutlegn?

1. Je moe je bontjes ... =
2. 't Zien goe geeësten ... =
3. Os en oede scheure ... =
4. 't Is meeër plekke in ... =
5. ... zot kennen =
6. 't Is 't ende van de ... =
7. Je goa je sukertand ... =
8. Leegoars zweët is ... =
9. Dat ku gin mieretette ... =
10. Biena is verre ... =
11. Zelfs en hoend mi e vollieng ... =
12. An ke zuk e muus hadde, ... =
13. En is noa verremetjes achter ... =
14. Schooën roste ... =
15. Dat ku Bruuntje ... =
16. Mi ol de Chinezen ... =
17. 't Is oek moa voe 't kiend ... =
18. Prikt moa woaë ... =
19. E kerremesse is ... =
20. Van o 't er e schete ... =

*Oj sommige strandgastn zieët,
verstoat je woarom dat de zeeë
neur twi keeërs doags achteruuttrekt.*

Wim Sohier

ARTISTIEKE GRENSPAAL IN HET KADER VAN 300 JAAR GRENS

Op zondag 27 april 2014 heeft gedeputeerde Guido Decorte een eerste van de twee artistieke grenspalen officieel onthuld. Het symbolische kunstwerk staat pal op de overgang tussen Cappel (Frankrijk) en Beveren-Kalsijde (België). De grenspalen werden vervaardigd door letterkapster Maud Bekaert. Deze onthulling past in het kader van 300 jaar Grens, in opdracht van Le Département du Nord en de provincie West-Vlaanderen.

Op de grenspaal in Alveringem staat de tekst 'Als een schreve op teer vel', van de hand van schrijfster Anne Provoost. De tekst is ontleend aan het gelijknamige essay dat ze schreef ter gelegenheid van de 300ste verjaardag van de Frans-Belgische grens. Voor de grenspaal in Baisieux werd een citaat van Victor Hugo in de blauwsteen gekapt: 'L'expression a des frontières, la pensée n'en a pas.'

De grenspalen werden in het kader van het Interreg-project '300 jaar grens' ontwikkeld. Ze meten het belang van de grens voor de grensoverschrijdende regio en haar bevolking en die grens zelf letterlijk 'een plaats' geven.

Het concept bestaat uit twee delen, alsof de grens de grenspaal doormidden snijdt. Maar ondanks het feit dat deze massieve blok blauwsteen doormidden wordt gesneden door de grens, moeten ze gezien worden als één geheel: de twee blokken horen net als de grensregio's in Frankrijk en België onafscheidelijk samen en de tekst die erin gekapt is, loopt door over beide delen.

De tweede grenspaal wordt later op het jaar in Baisieux (Frankrijk) geïnstalleerd.

**100 JAAR
GELEDEN**

HET EINDE VAN JUFFROUW KLARA

In een mooie villa met een grote tuin woonde Juffrouw Klara, een enige dochter. 't Was het mooiste huis van de vier die ze geërfd had van haar ouders die ook altijd in Kortemark hadden gewoond.

Juffrouw Klara was rond de 65, maar zag er wel jonger uit. Indien ze oppaste zich op te winden of zenuwachtig te maken, kon ze nog vele jaren meedraaien met de mallemol van het leven, was die oorlog van '14-'18 er niet tussen gekomen.

Tijdens de oorlog waren er ook in Kortemark veel Duitsers, die hier of daar bij de burgers sliepen. Zo zat ook Juffrouw Klara met vier Duitsers op (onder) haar dak omdat ze een groot huis had. Zij zelf had maar twee kamers nodig, één voor haar en één voor de meid.

Het verliep allemaal goed, de Duitsers waren heel beleefd en hoffelijk in de omgang met de Juffrouw en haar meid. Dat viel zeker in de smaak bij Juffrouw Klara, want zij was heel beleefd en zeer zedig opgevoed en ging iedere dag naar de mis en iedere maand te biecht.

Zo ging dat een tijdje goed, tot op een zomerdag dat het zo warm was, dat de kraaien er van gaapten en de Juffrouw, haar meid en de vier Duitsers ook. Juffrouw Klara en de meid koelden zich af door in de schaduw te zitten en een weinig fris water te drinken. De Duitsers deden het juist andersom door in de zon te zitten met naakt bovenlijf en bier te drinken en zelfs veel bier te drinken. Na een tijd waren ze dronken en gingen een bad nemen in de tuin. Opeens stonden ze daar alle vier in Adamskostuum met elk een emmer water die ze op elkaar goten. De meid zag dat en ging het Juffrouw Klara vertellen die dat niet kon geloven. Maar toen ze zag dat het toch waar was, schrok ze zo erg dat ze zich aan de meid moest vasthouden om niet te vallen. Zo zijn ze dan alle twee naar binnen gesukkeld. De meid heeft de Juffrouw in bed gestopt en de Juffrouw was er zo erg aan toe dat de pastoor en de dokter erbij moesten komen.

's Anderendaags in de morgen is Juffrouw Klara gestorven ondanks de goede zorgen van de meid, die gans de nacht had gewaakt.

Vier maanden later was het wapenstilstand.

Rik Ryon
Blokweg 2 - 8972 Proven
rik.ryon@telenet.be

OORLOGSBOEKEN DE OORLOG ACHTER HET FRONT

80 jaar na het uitdoven van het laatste kanonvuur smeult de Eerste Wereldoorlog nog altijd in de geesten van de Westhoekers. De ouderen jagen sterke oorlogsverhalen als kwelgeesten door stad en dorp; de jongeren zuigen, haast onverzadigbaar, het bloedig treffen uit film en boek.

Die oorlog heeft littekens geslagen in het gemoed van vreedzame mensen, die plots uit de eeuwenoude geborgenheid van hun dorp werden gerukt.

De Westhoek werd één grote wereldstad, waar dag en nacht gelach en geschrei elkaar afwisselden op het ritme van obussen en doedelzakken. De ellende kerfde diepe wonden in het gezinsleven, maar vulde de geldkousen van herbergier en venter.

Dit boek dat "de oorlog achter het front" beschrijft, zoekt een weg in het labirynth van de zinloze schizofrenie van de wereldbrand. Het is een kijkboek, dat via honderden foto's, voorzien van een passend commentaar, een tijdsbeeld van de Westhoek poogt op te hangen.

Er werd gezocht in verscheidene oorlogsarchieven in binnen- en buitenland, in talloze privé-verzamelingen van beroepsfotografen en amateurs.

Uiteindelijk werden die losse momentopnamen waarvan de meeste nooit eerder werden gepubliceerd, tot een totaalindruk samengevoegd.

De logistieke steun en historisch-technische gegevens worden verzorgd door Christiaan Depoorter, specialist van de militaire geschiedenis in stad en land.

De teksten worden in een vlotte, leesbare vorm gegoten door Willy Tillie, die al in verscheidene publicaties zijn sporen heeft verdiend. Het fotowerk en de grafische vormgeving berusten in de vaste hand van Stefaan Cossey, die al het hele verleden van Poperinge door de lens heeft bekeken.

Aan de hand van honderden foto's, voorzien van zowel Nederlandse als Engelse commentaar, worden zowel de militaire aspecten als het sociale leven achter het front in beeld gebracht. Een greep uit de verschillende onderwerpen Franse, Britse en Belgische militairen, vluchtelingen, krijgsgevangenen, verwoestingen, zieken- en doezorg, jeugdzorg, huisvesting, handel en neringen, ontspanningsleven, kunst en letteren, enz... Als epiloog wordt ook de nodige aandacht besteed aan herdenkingen en toerisme na de Eerste Wereldoorlog.

Prijs: € 25 - 208 blz., ruim 300 illustraties. Overschrijving op BE59 0682 4060 8426 (portkosten € 3,72). Info: aandeschreve@pandora.be

EVENEMENTENKALENDER

ABELE

■ Wandeling "Flirten met de Grens" Zaterdag 14 juni om 13.30 uur

In december 2006 werd in Abele in een hondenweer de wandeling "Flirten met de Grens" ingehuldigd. Dit jaar kreeg de bijhorende brochure een update. Vzw 't Pensionaat doet deze wandeling nog eens over. De wandeling blijft dezelfde, maar wat is het landschap veranderd in 8 jaar tijd! Kom het met ons mee ontdekken. Start om 13.30 uur aan Het Pensionaat, Abeleplein 8A in Abele. Achteraf wordt een drankje aangeboden. Afstand: 8,2 km. Landelijke wegen, dus gepast schoeisel voorzien. Graag vooraf uw aanwezigheid melden op 057 33 22 08 of vzw.pensionaat@skynet.be. Deze activiteit is gratis.

BEVERENKALSIJDE

■ Kalsijdekermis Laatste weekend van juni

Op 27 juni, in het laatste volledige weekend voordat de grote vakantie begint, houden we onze Kalsijdekermis.

Op vrijdag in de vooravond houdt de 'Gilde St.-Joris Roesbrugge' een schieting in de achtertuin van Brouwerij Feys, toegankelijk via de Kapelledreef. Er zal gelegenheid zijn om bij wijze van initiatie de boog ter hand te nemen en het beter proberen te doen dan de geoefende schutters!

Dit gaat samen met proeven van streekbieren en eindigt met een overheerlijke BBQ. Inschrijven is noodzakelijk, meer informatie binnenkort via www.feysbook.be.

De rest van het weekend vullen we met gezellig samenzijn en vooral bij terrasjeswezen streven we ernaar een act naar Kalsijdekermis te krijgen, of life muziek.

Heeft u zelf een idee of een insteek, laat het ons weten via hendrik@feysbook.be.

ALVERINGEM

■ Cultuurmarkt 100 jaar Groote Oorlog in Alveringem Zaterdag 24 mei van 14 tot 18 uur

Op zaterdag 24 mei organiseert Toerisme & Cultuur Alveringem de Cultuurmarkt 100 jaar Groote Oorlog. De cultuurmarkt op en rond het domein van Hof van Wyckhuize geeft het startschot van het herinneringsproject "Alveringem

confronteert". Hiervoor slaan de gemeente Alveringem en culturele actoren uit de regio de handen in elkaar.

De honderdste verjaardag van de Eerste Wereldoorlog biedt een uitgelezen kans om de bezoekers te confronteren met het unieke, tot nog toe onderbelichte erfgoedverhaal van Alveringem in de Groote Oorlog. Met de talrijke initiatieven van het gemeentebestuur en de verschillende culturele actoren wordt in de herinneringsperiode 2014-2018 een ambitieus en heel verscheiden cultuurtoeristisch programma aangeboden.

Op en rond het domein van het Hof van Wyckhuize kunt u op zaterdag 24 mei van 14 tot 18 uur proeven van het rijke en gevarieerde aanbod. Ontdek boeiende oorlogsverhalen op het kerkhof van Alveringem. Help het meisje Marie in haar zoektocht naar haar broer/soldaat in de Groote Oorlog. Luister naar enkele "flarden" oorlogsmuziek en kijk naar een stukje aangrijpend theater over gefusilleerde Belgische soldaten. Laat je verrassen door de Trancheekens. Neem met enkele radiozendamateurs een voorproefje op een uniek communicatieproject dat in 2015 het voormalig veldhospitaal Clep opnieuw wil "activeren". Maak kennis met het erfgoedproject "Splinters" en de expo "Dorpen in Oorlog". En stil uw leeshonger op de Groote Oorlog-boekenstand...

Dat en nog veel meer valt er op 24 mei te beleven en te ontdekken op en rond het domein van het Hof van Wyckhuize. Bovendien staan de culturele actoren ook klaar om u meer informatie te verstrekken over hun projecten. Toerisme & Cultuur Alveringem verspreidt een handige folder met alle gegevens en coördinaten. Info: cultuur@alveringem.be.

DRANOUTER

■ Folkmis Dranouter Zondag 3 augustus om 12.00 uur

Dit jaar gedurende het eerste weekend van augustus is er in Dranouter de 40ste uitgave van het Folkfestival.

Op zondag 3 augustus 2014 om 12.00 uur 's middags gaat in de kerk van Dranouter de Folkmis door.

Deze Folkmis wordt muzikaal ondersteund door Belladonna, een groep bestaande uit 11 vrouwen die meerstemmige muziek brengt. Ze brengen muziek uit alle continenten met als thema's migratie, onrecht, oorlog, verzet, apartheid, maar daarnaast ook pittige zigeunerliederen en liederen over hoop, feest en vreugde. Hun doel is mensen laten proeven van de rijkdom van allerlei culturen, met een onderliggende boodschap van vrede. Bij sommige liederen dragen ze zelfs typische klederdracht. Ze treden op met de nodige instrumentatie zoals piano, accordeon, gitaar, mandoline, percussie, ... Naar aanleiding van deze Folkmis brengen

ze al vanaf 11.30 uur in de kerk een mooi muzikaal voorprogramma.

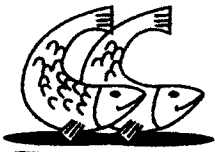
De Folkmis wordt voorgedaan door priester Antoon Stragier uit Brugge die Diocesaan directeur is van Vlaanderens Bedevaarten met assistentie van diaken Luc Vandevyver. Na de Folkmis is er voor alle aanwezigen veel kans om mekaar achteraan in de kerk te ontmoeten tijdens de receptie die graag aangeboden wordt. Toegang tot de Folkmis en receptie is gratis. Info bij diaken Luc Vandevyver 0477 26 31 43 of vandevyver.luc@skynet.be.

HARINGE

■ Vroege 3 weken lange kermis

Omdat het tweede weekend van juni dit jaar samenvalt met Sinksen en er in enkele omliggende gemeenten dan flink gekermist wordt, start Haringe-kermis dit jaar een weekje vroeger. Maar er wordt daarom niet minder hard gefeest, want de affiche zit weer overvol.

De kermisfestiviteiten starten dit jaar officieel op vrijdag 30 mei met het koningsschap van de Sint-Josephpikkers in café Sint-Joseph. En in Le Cadran wordt die avond de zomerse fotozoektocht officieel opgestart. Op zaterdag pakt wielervedstrijd Haringe Sportief uit met een primeur. Want dan wordt de eerste van twee kermiswielervedstrijden gereden. De nieuwelingen bijten de spits af. Zij starten om 16 uur. In Het Smokkelhof kan 's avonds aangeschoven worden voor een cote à l'os en ribbetjesfestijn (vooraf inschrijven op 0476 45 99 77) en ook op kermiszondag kan dat nog, maar dan enkel 's middags. En in de namiddag rijden de junioren dan vanaf 15 uur hun 'Ereprijs Leon Rosselle'. Na de koers zijn er voor de jeugd gratis ritten op de draaimolen en de ouderen mogen vanaf 19 uur zeker de eerste vinylparty in Le Cadran niet missen. Op donderdag 5 juni wordt in 'Sint-Joseph' gekeerd en op zaterdag 7 juni organiseert het feestcomité in De Levaard hun traditionele kermisbarbecue. En op zondag 8 juni start er in 't Smokkelhof om 20 uur een kermisbal met in de loop van de avond een gratis vat. Op vrijdag 13 juni is er in Le Cadran de stil-aan traditionele ludieke kermisquiz, waarin teams van maximum 4 personen strijden voor de hoogste quizkermiseer en die avond wordt ook in d'Heybeke de Heydebeekkermis ingezet. Met als hoogtepunten een varken aan 't spit op zaterdagavond en zondagmiddag (inschrijven op 057 30 00 80) en als topattractie een internationale bakstapelwedstrijd, waarvan iedereen kan deelnemen. De kwalificaties starten op zaterdagmiddag om 13 uur, gaan door op zondag en de beste stapelaars strijden op zondag vanaf 18 uur tijdens het grote finalespel voor de titel van 'beste bakstapelaar van de schreve'. De winnaar krijgt naast die titel trouwens ook nog een geldprijs en ook de beste dame deelt in de prijzen.

DE LEVAARD ACTIVITEITEN

ZONDAG 13 juli 2014

Trio Lysesco

Mirek Coutigny, piano
Robin Van Heghe, viool
Jolien Deley, cello

ZONDAG 20 JULI 2014

Jens Lynen, viool
Jennifer Hughes, piano

ZONDAG 27 JULI 2014

Trio Khaldei

Barbara Baltussen, piano
Pieter Jansen, viool
Francis Mourey, cello

ZOMERSE ORGELCONCERTEN 2014

VRIJDAG 20 JUNI Stavele

Bart Naessens, orgel
het Roeselaars Kamerkoor (B)

VRIJDAG 4 JULI Haringe

Peter Strauven (B)

VRIJDAG 18 JULI Haringe

Reitze Smits (NL)

VRIJDAG 1 AUGUSTUS Haringe

Trio Seraphim
Jan Vermeire, orgel
Hilde Coppé, sopraan
Bart Coppé, trompet (B)

VRIJDAG 15 AUGUSTUS Haringe

Ami Hoyano (Japan - Frankrijk)
Het Iepers Kamerkoor o.l.v. Dirk Coutigny

VRIJDAG 29 AUGUSTUS Haringe

Ensemble Apotheosis & Korneel Bernolet (B)

ANDY ROUSSEEUW

Handel in oude metalen

Gratis afhaling aan huis

Waaiburgseweg 26 - 8972 ROESBRUGGE - 0476 70 57 17

Haringe kermis wordt naar aloude traditie ook in d'Heybeke afgesloten. Dat gebeurt op maandag 16 juni met een kaarting en een uilebolling met als hoofdprijs een ... konijn.

KROMBEKE

Thematische wandeling: KROMBEKE 'Binnenste Buiten' Vrijdag 16 mei om 19.30 uur

Wanneer we door de woonkern van Krombeke wandelen, zijn er verschillende plaatsen waar nog waarneembare getuigenissen te vinden zijn van vroegere gebeurtenissen.

Ir. Architect Dries Vanhove, Krombekenaar en lid van onze Heemkring, die zich uitsluitend toelegt op de conservatie van gebouwd erfgoed, zal ons op sleeptouw nemen door zijn dorp dat hij door en door kent.

De rondleiding zal ons brengen langs het Krombeke van de Franse annexatie, de periode kort ervoor, met het feodaal kasteel, en de periode erna, zoals die wordt beschreven door de Krombeekse pastoor Carolus Derache.

We zullen wandelen door het Krombeke van de 19de eeuw en de openbare gebouwen en brouwerijen uit die periode gaan ontdekken. We staan stil bij de Eerste Wereldoorlog, waarin Krombeke een belangrijke plaats innam bij de aanvoer van militairen voor het front en de ziekenzorg.

Tot slot verkennen we een van de oudste gebouwen van het dorp, de Sint-Blasiuskerk, en worden enkele weinig bekende geheimen ontsluitend.

Toegang ter plaatse te betalen. Niet-leden 'Heemkring aan de Schreve': € 5 - gewone leden: € 3 - steunende leden: € 1 persoon gratis per gezin - Ereleden: 2 personen gratis per gezin.

7de Kermismaaltijd

Zondag 22 juni vanaf 11.30 uur

Gezinsbond Krombeke organiseert de 7de Kermismaaltijd met 'Warme beenham met groentjes op zondag 22 juni vanaf 11.30 in OC De Bampoele te Krombeke.

Prijs: volw.: € 12 - kind 3-12 jaar: € 6.

Inschrijven kan tot dinsdag 17 juni 2014.

Reservaties (per telefoon of mail) enkel geldig na voorafgaande betaling op reknr BE37 8804 5648 0128 of contante betaling bij Marjan Nouwyncck, Bankelindeweg 3, Krombeke, 057 40 16 82 - carre.krombeke@telenet.be.

OOSTDUINKERKE

Wandel en Quiz-dag woensdag 11 juni vanaf 9.30 uur

Op woensdag 11 juni 2014 is iedereen welkom in zaal Witte Burg te Oostduinkerke om samen met VL@S en deelnemers uit heel Vlaanderen de Themadag en Quiz te delen.

Men kan elkaar reeds treffen vanaf 9.30 uur voor de wandelingen en eventueel middagmaal na inschrijving.

De hoofdschotel gebeurt tijdens de namiddag vanaf 13 uur met o.m. een toespraak door Jan Loones, eerste schepen Koksijde. Daarna volgt de Vredesboodschap "Nooit meer oorlog" door ere-senator Oswald Van Ootegem. Dan starten quiz en wandeling en bezoek visserij-museum.

Om 16.45 uur spreekt VL@S-voorzitter Raf Vantoest waarna prijsuitreiking aan de deelnemers. Tot slot is er een dankwoord door Marcel Ghyllebert, voorzitter plaatselijke Federatie en samenzang o.l.v. Jacques Vanneste.

Deelnemerprijs: volledige dag: € 25 - halve dag vanaf 13.15 uur tot 17.15 uur: € 5.

DEVER FREDERIK

metaal-, aluminium- en
inoxconstructies

0477/85.01.39

fax 057/36.73.37

dever_frederik@hotmail.com

Apolloniaadreef 4, 8978 Watou

COIFFURE NANCY

DAMES • HEREN
KINDEREN

ZONNEBANK
10 + 1 GRATIS

BRUIJN IN SLECHTS 5 MINUTEN

OPEN VAN
DINSDAG T.E.M. ZATERDAG

ST. JAN-TER-BIEZEN 6
WATOU • 057 21 49 47

Inschrijven verplicht voor alle activiteiten. Elke deelnemer aan de dag (wandelen of quizen) ontvangt een attentie.

Info: Ingrid Scherrens - ingrid@vlaamseactievensenioren.be - Guido Van der Meersch - bertenest@skynet.be - Tel. 057 30 02 08.

POPERINGE

■ Bibliotheek 'de Letterbeek' stelt zijn deuren open voor studerende jongeren

Maandag 12 mei t.e.m. zondag 15 juni

De examenperiode van juni nadert met rasse schreden. Voor de Poperingse jongeren zal er voortaan de mogelijkheid zijn om te studeren in een neutrale omgeving, namelijk de stedelijke bibliotheek 'De Letterbeek' in Poperinge. Van maandag 12 mei tot en met zondag 15 juni staan de deuren open van 8 uur 's morgens tot 22 uur 's avonds.

De jeugddienst en de bibliotheek slaan de handen in elkaar om de Poperingse jongeren een neutrale studeerruimte aan te bieden. Blok-square is de naam van dit nieuwe initiatief. Van maandag 12 mei tot en met zondag 15 juni is de bibliotheek elke dag open, zowel op weekdays, feestdagen als in het weekend. De studenten kunnen er terecht om in alle stilte te studeren voor hun examens.

"De bib heeft reeds ruime openingsuren, maar voor de momenten dat de bibliotheek niet open is, worden vrijwilligers gezocht die de studieruimte willen bemannen. Op die manier wordt toegezien op de stilte en rust voor de studerende jongeren." Aldus Ben Desmytter, schepen van jeugd.

"Omdat het belangrijk is om voldoende gezond te eten tijdens de studieperiode, bieden we de studenten gratis fruit aan. Ook worden

een aantal gadgets voorzien en af en toe volgt er een beloning voor de harde werkers. We danken hiervoor onze sponsors Soenen Verzekeringen, Het Zevenblad, CO7, 't Fruithuis en Spar Elslander," vult Loes vandromme, schepen van cultuur, aan.

Meer info: bij schepen van Jeugd Ben Desmytter (0498 10 24 96) - schepen van cultuur Loes vandromme (0478 60 91 05) - jeugddienst (057 33 45 68) of bibliotheek (057 33 29 02).

■ Voordracht: De jeugd is tegenwoordig Maandag 19 mei van 20 tot 21.30 uur LDC De Bres, Doornstraat 6

Zijn de jongeren van vandaag slimmer of sneller? Of zijn ze liever lui dan moe? Pedro De Bruyckere is een specialist in jongerencultuur. Hij is gebeten om de grootste mythes rond het onderwijs, jongeren en jongerencultuur te duiden en de indianenverhalen, op basis van recent onderzoek, onderuit te halen.

Als veelgevraagd spreker kan hij moeiteloos een publiek entertainen zonder aan diepgang in te boeten. Door tegelijk een genuanceerd en soms grappig beeld te schetsen zal u ongetwijfeld vaak uw zoon, dochter, leerling, klant of werknemer herkennen.

Pedro De Bruyckere (1974) is onderzoeker en pedagoog aan de Gentse Artevelde Hogeschool. Hij verdiept zich al jaren in de leefwereld van jongeren.

Dit is een organisatie van het Sociaal Huis Poperinge en Gezinsbond Poperinge.

Toegang gratis. Inschrijven op voorhand bij de dienst Gezinsondersteuning: 057 33 20 83 of nele.theunynck@sociaalhuispoperinge.be.

■ Vroegmorgenwandeling Zondag 25 mei 2014 om 6 uur

Bij het krieken van de dag zingen de vogels in

tuinen, parken en bossen hun mooiste lied. Ze doen dit om hun broedterritorium te beschermen, en ook om vrouwtjes te lokken. Wie het mooiste zingt, getuigt van een uitstekende conditie en de vrouwtjes zullen dit weten te waarderen, en maken zo hun keuze voor een geschikte partner. Guido Quaghebeur ontrafelt al dit gekwetters, en laat ons mee genieten van dit ochtendritueel.

Kledij en schoeisel aanpassen aan de weersomstandigheden. Verrekijker is een pluspunt.

Gratis voor leden Natuurpunt, niet-leden betalen € 1,00.

Info: Guido Quaghebeur, tel. 057 33 79 78 - www.natuurpunt-poperinge-vleteren.be.

PROVEN

■ Brocante- en rommelmarkt Zondag 8 juni van 6 tot 18 uur

Op zondag 8 juni is er voor de 9de maal rommelmarkt in het parkeer- en verkeersvrije dorp. De markt gaat door van 6 tot 18 uur en de standen zijn gratis in te nemen.

Voor de standhouders is er tweemaal gratis koffie.

We wensen iedereen een mooie zonnige dag en veel rommellezier.

Info: 057 30 18 34 of 0497 53 77 66.

ROESBRUGGE

■ OKRA Roesbrugge-Haringe Activiteiten:

- Donderdag 15 mei: Fietsen vanaf 15.30 u.
- Vrijdag 16 mei om 14.00 u.: Kaarting & gezelschapsspelen in Karel de Blauwer
- Dinsdag 20 mei: Dagreis naar Waals-Brabant (Rixensart)

GUIDO DESCHUYTTER

Aankoop en verwerken
oud goud

Korte Torhoutstraat 3
8900 IEPER

Tel. 057 20 61 39

guido.deschuytter@telenet.be

open: dinsdag t.e.m. zaterdag
9 tot 12 u. en 14 tot 18.30 u.

festiliti

huur 1 jacuzzi

feestmateriaal, tenten & wings

cava & feestwijn

057 30 04 20

0479 27 76 63

festiliti@telenet.be

www.huur1jacuzzi.be

Bergenstraat 60, 8691 Beveren-IJzer

GARAGECAPPOEN

Prof. O. Rubbrechtstraat 32 - ROESBRUGGE
Tel. 057 30 03 59 - www.garagecappoen.be

Nieuwe en tweedehandse auto's
Alle carrosseriewerken • schilderen
Depannagediensten
VANAF NU: Aircoservice
Laat uw airco tijdig controleren !

FORD Fiesta 1,4 diesel	2011
PEUGEOT 206 1,4 diesel	2010
VW Golf 1,6 diesel	2010
CITROËN C3 1,4 diesel	2009
VOLVO V50 1,6 diesel	2007

EVENEMENTENKALENDER

- Dinsdag 27 mei om 14.00 u.: Kaarting & gezelschapsspelen bij P. Gunst
- Vrijdag 30 mei: Petanque in OC Karel de Blauwer. Inschrijven: 13.30 - 13.50 u.
- Donderdag 22 mei: Fietsen vanaf 15.30 u.
- Maandag 2 juni om 14.00 u.: Kermiskaarting Haringe in OC Karel de Blauwer. Inleg: € 1,50. Taart en koffie worden aangeboden
- Donderdag 5 juni: Crea om 14.00 u.
- Vrijdag 13 juni: Petanque in OC Karel de Blauwer. Inschrijven: 13.30 - 13.50 u.
- Vrijdag 20 juni om 14.00 u.: Kaarting & gezelschapsspelen in Karel de Blauwer
- Dinsdag 24 juni om 14.00 u.: Kaarting & gezelschapsspelen bij P. Gunst
- Vrijdag 27 juni: Petanque in OC Karel de Blauwer. Inschrijven: 13.30 - 13.50 u.
- Fietsen: 5 - 12 - 19 - 26 juni: telkens vanaf 15.30 u.

■ KVLV Roesbrugge-Haringe Woensdag 4 juni om 19 uur

Fietstocht van ongeveer 20 km. Start aan OC Karel de Blauwer om 19 uur.

■ CMZZ-dagreis Pinkstermaandag 9 JUNI

Onze traditionele CMZZ-dagreis op Pinkstermaandag gaat dit jaar voor de 21ste maal door. We bezoeken onder andere het mooie middeleeuwse Hospitaal van Lessines in "Le Pays des Collines" en het Centrum van de Ronde van Vlaanderen in Oudenaarde in de "Vlaamse Ardennen".

Vertrek: 7.25 u.: Beverenkalsijde - 7.30 u.: Roesbrugge, Roesbruggeplein - 7.35 u.: Haringe, Klooster - 7.45 u.: Watou, kerk - 8.00 u.: Poperinge, Oudstrijdersplein.

We rijden langs Doornik naar Lessines. Na het ontbijt (2 maal koffie en 2 koffiekoeken) brengen we een geleid bezoek aan het "Hospitaal Notre Dame à la Rose", één der mooiste bewaarde hospitalen uit de Middeleeuwen. Gesticht in 1242 werden hier gedurende 8 eeuwen lang zieken en behoeftigen verzorgd. Waardevolle zalen, kunstwerken, medische instrumenten, farmaceutische verzamelingen, kruidentuin.... Een uniek erfgoed!

Middagmaal in "d'Oude Pompe" in Vi-ane, deelgemeente van Geraardsbergen: soep, kippenfilet met frietjes, mattentaart en koffie (1 gewone drank inbegrepen). Na het middagmaal rijden we naar Oudenaarde voor een bezoek aan het "Centrum van de Ronde van Vlaanderen" en dit misschien onder begeleiding van een heel bekende gids. In het belevingsmuseum kunnen we de Ronde opnieuw beleven en misschien zelfs winnen. We worden ondergedompeld in de typische Rondesfeer en kruipen in de huid van vele Rondeshelden. Op interactieve attracties voel je de nijdigheid van de hellingen en de onbarmhartigheid van de kasseien van "Vlaanderens Mooiste". Daarna vrije drankstop in de cafetaria, bij-

na als een museum met tal van wielervedsteden. Op de terugrit houden we avondstop in "Het Kleine Meer" in St.-Eloois-Winkel. Hier wordt een belegde boterham aangeboden. (drank niet inbegrepen). Terug vanaf 20.30 uur. Prijs: € 50 per persoon. Inbegrepen: autocar, fooi chauffeur, ontbijt, toegangsgelden, middagmaal, plaatselijke gidsen en avondmaal (drank niet inbegrepen).

Inschrijving mits betaling van de reissom bij Jozef Deschuyter (057 30 00 09).

Iedereen is van harte welkom! Er zijn nog enkele plaatsen vrij.

■ Overheerlijke smultocht door de IJzervallei Zondag 29 juni vanaf 10.30 uur

Op zondag 29 juni organiseren de Landelijke Gilden en de KVLV-afdeling van Roesbrugge-Haringe in samenwerking met de collega's van buurdorpen Beveren en Stavele voor de twaalfde keer al hun overheerlijke smultocht. En het wordt er weer één om letterlijk duimen en vingers van af te likken. Deze IJzersmultocht leidt de deelnemers immers voorbij de mooiste plekjes in de IJzervallei en de pot schaft onderweg het beste van bij ons. Want wie deelneemt wordt op vijf verschillende stopplaatsen verwend met aperitief, soep, een hoofdgerecht, een ijsje en koffie met gebak.

Starten voor dit toeristisch smulfeestijn kan tussen 10.30 uur en 12.30 uur aan de hoeve Marc Wyckaert-Deheegher in Stavele, en daar ligt ook het eindpunt.

Deelnemen kost € 18 voor volwassenen en € 10 voor kinderen tot 12 jaar. Wie erbij wil zijn moet wel vóór 27 juni inschrijven. Wie later inschrijft betaalt € 2 extra en op de dag van de smultocht zelf kan niet meer ingeschreven worden.

Inschrijven kan door overschrijving van het verschuldigde bedrag op rekening IBAN BE 57 7380 0838 2135.

Meer info op www.smultocht.be, bij Willy Neuville op 0475 23 00 63, Magda Moerman op 0473 46 97 74 of Frank Catrycke op 0494 33 12 12. En wie het niet ziet zitten om de ronde te fietsen, kan het parcours ook zonder probleem met de wagen rijden.

OPENING HUISARTSENWACHTPOST IJZERSTREEK EN WESTKUST

Vanaf 26 april 2014 start de Huisartsenwachtpost IJzerstreek en Westkust.

De oprichting van een huisartsenwachtpost moet een oplossing bieden voor het toenevend tekort aan huisartsen in sommige regio's en de hierdoor toenemende wachtbelasting. Ook de veiligheid van de wachtdoende artsen wordt hierdoor versterkt. De huisartsen van wacht werken dan niet langer vanuit hun eigen kabinet maar vanuit een professioneel uitgeruste wachtpost.

Inwoners van Veurne, De Panne, Koksijde, Nieuwpoort, Lombardsijde, Alveringem (behalve Stavele en Beveren a/d IJzer), Lo-Reninge (behalve Reninge en Noordschote) kunnen vanaf dan tijdens het weekend en op feestdagen terecht in de Huisartsenwachtpost. Deze zal gevestigd zijn in de Oude Beestenmarkt 6 in Veurne.

De wachtpost zal open zijn van zaterdagmorgen 8 u. tot maandagmorgen 8 u. en op feestdagen van 8 u. 's morgens tot 8 u. de dag erop.

De Huisartsenwachtpost dient voor alle medische problemen die niet kunnen wachten tot de eigen huisarts terug bereikbaar is. Na de consultatie krijgt de eigen huisarts een verslag. Voor de meeste dringende, niet levensbedreigende gezondheidsproblemen kan de patiënt er terecht. Indien nodig wordt hij/zij vlot doorverwezen naar de spoeddienst van het ziekenhuis.

Het is aan te raden om indien mogelijk zelf naar de Huisartsenwachtpost te komen. Men dient geen afspraak te maken. Men wordt sneller geholpen, in een volledig uitgerust kabinet. Voor wie te ziek is om zich te verplaatsen kan een huisbezoek worden aangevraagd. Om deze huisbezoeken vlot en veilig te laten verlopen worden de huisartsen begeleid door een chauffeur.

Het aanvragen van huisbezoeken kan via het nieuwe centrale oproepnummer 070 24 65 55 (€ 0,15 /min) dat de vorige oproepnummers voor de huisarts van wacht vervangt. Tijdens de week wordt de patiënt, bij afwezigheid van de eigen huisarts, via een keuzemenu doorgeschakeld met de huisarts van wacht in de eigen gemeente. Tijdens het weekend en op feestdagen komt de patiënt via dit nummer terecht in de wachtpost waar de oproep verder behandeld wordt.

In de Huisartsenwachtpost worden de officiële tarieven toegepast. Patiënten dienen zeker hun identiteitskaart en kleeftbriefje van de mutualiteit mee te brengen. Om veiligheidsredenen vragen we om bij voorkeur via Bancontact te betalen.

Meer info op www.hijw.be.

Voor de kosteloze zichtrekening* staat u aan de foute kant van het raam.

Open nu een kosteloze zichtrekening*.

* De 3 maanden volgend op de maand van de opening van de rekening bent u vrijgesteld van equiperingskosten: beheerskosten, kosten voor de diensten op een debetkaart (maximum 2 kaarten), kosten Fintro Easy banking en PC banking: maximum 2 contracten. Nadien en op voorwaarde dat het totaal van de creditverrichtingen minstens 1.000 EUR per maand bedraagt, kunt u vrijgesteld worden van diezelfde equiperingskosten. Tarievenlijst beschikbaar in elk Fintro-agentschap of op www.fintro.be

FINTRO. GAAT VER, BLIJFT DICHTBIJ.

PRINZIE

VERZEKERINGS- & ZAKENKANTOOR

Provenplein 39a - 8972 Proven - Tel. 057 30 09 01 - Fax 057 30 12 82
E-mail: zakenkantoor@prinzie.be - Fisma: 011232 A-CB

www.fintro.be

FINTRO

BNP PARIBAS GROEP

Fintro is een afdeling van BNP Paribas Fortis NV, Warandeborg 3, 1000 Brussel (RPR Brussel – BTW BE 0403.199.702). De Fintro-agenten zijn bij de FSMA als verzekeringsmakelaar ingeschreven. V.U. Charline Van Droogenbroeck, BNP Paribas Fortis NV, Warandeborg 3, 1000 Brussel. NF0553

Wie is Ingrid Daubechies

Surf je naar een willekeurige internetpagina dan zie je niet alleen tekst, maar ook een aantal foto's, en als je geluk hebt nog een filmpje ook. Een beeld zegt meer dan duizend woorden, maar terwijl een pagina tekst maar enkele kilobytes van de in- en uitstroom van het internetverkeer inneemt, loopt de grootte van een beeld al snel op tot duizenden kilobytes, megabytes dus. En omdat de bekabeling van het internet niet elke dag aangepast kan worden moeten steeds andere, creatievere manieren worden gezocht om snel te kunnen blijven surfen. Hoe kunnen we steeds zwaardere beelden en filmpjes met geluid snel blijven up- en downloaden? Het antwoord hierop luidt: door ze te comprimeren. Een foto op een computerscherm wordt gevormd door een groot aantal pixels. Hoe meer pixels per oppervlakte-eenheid, hoe groter de resolutie van de foto.

Wanneer een foto over het internet verstuurd moet worden, gaat de computer deze eerst comprimeren: van groepjes pixels wordt een gemiddelde waarde genomen waardoor de resolutie en bijgevolg de bestandsgrootte daalt. Na het versturen van de foto wordt er dan gedecomprimeerd, de foto wordt uitgepakt en is in zijn oorspronkelijke vorm weer te aanschouwen. Het mechanisme achter deze compressie, is zuivere, doch niet zo'n eenvoudige wiskunde.

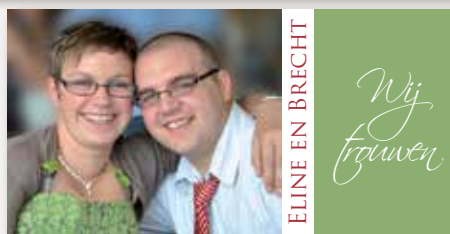
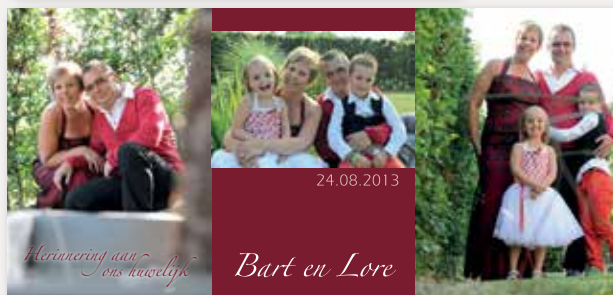
Onze Vlaamse Ingrid Daubechies (Houthalen, 17 augustus 1954) was de eerste die toepassingen voor beeldcompressie aanreikte.

Wim Sohier

!!! BELANGRIJK !!!

De volgende IJzerbode verschijnt op woensdag 18 juni 2014.

**Artikels en publiciteit
binnenbrengen ten laatste op
woensdag 11 juni 2014.**

UITNODIGINGEN
MISBOEKJES
MENU'S
TAFELKAARTJES, ...

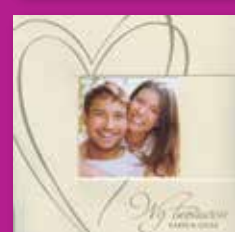
Huwelijk

Zelf een ideeetje?
Creatie met foto's?

Wij werken het graag voor u uit !!!

Drukkerij Schoonaert
Bergenstraat 1 - 8972 Roesbrugge - Tel. 057 30 03 79
info@drukkerijschoonaert.be - www.drukkerijschoonaert.be

NIEUWE COLLECTIE HUWELIJKSCATALOGI

Algemene schilderwerken, wand- en vloerbekleding

Gordijnen en overgordijnen UNLAND®
Gratis opmeten en plaatsen

Glas in loodramen, brandschilderen, restauratie

Decoratie & Kunstglazenier
J. LAHOUTTE

Blekerijweg 100 - 8972 PROVEN - Tel. 057 38 88 59

ACTIVITEITEN EN VERMAKELIJKHEDEN

ROESBRUGGE

Kaarten

- OC Karel de Blauwer
vrijdag 16 mei
puntenkaart "OKRA"
- OC Karel de Blauwer
vrijdag 20 juni
puntenkaart "OKRA"
- Kristen Volkshuis bij P. Gunst
dinsdag 27 mei
puntenkaart "OKRA"
- Kristen Volkshuis bij P. Gunst
dinsdag 24 juni
puntenkaart "OKRA"

Vogelpik

- Kristen Volkshuis bij P. Gunst
zaterdag 14 juni
smijting voor de leden

Crea

- Kristen Volkshuis bij P. Gunst
donderdag 5 juni

BEVEREN-IJZER

Vrije kaartavond

- Praatcafé 't Geheim Spoor
donderdag 15 mei
donderdag 19 juni

HARINGE

- Vogelpikclub Smokkelsmijters
Eethuis & Praatcafé 't Smokkelhof
zaterdag 24 mei
zaterdag 28 juni

Ruime keuze aan geboortekaartjes
en huwelijksdrukwerk

Drukkerij SCHOONAERT

BURGERLIJKE STAND

GEBOORTEN

Proven

- Alyssa Hardenne, geb. 3 april, d.v. Steve en Mieke Glorie
- Thomas Derycke, geb. 12 april, z.v. Philippe en Rebecca Lierman
- Tascha Sercu, geb. 16 april, d.v. Bart en Eef Malbrancke

Roesbrugge-Haringe

- Luka Couwet, geb. 30 maart, z.v. Kristof en Hélène Pattin
- Julie Reyniers, geb. 20 april, d.v. Koen en Anelore Bequoye

!!! ONLINE !!!

Lees voortaan
De IJzerbode ook online
op onze vernieuwde website!

www.drukkerijschoonaert.be

Watou

- Achille Delboo, geb. 30 maart, z.v. Hendrik en Nele Vanacker
- Esme Geiregat, geb. 7 april, d.v. Gregory en Kim Planqueel

HUWELIJK

Krombeke

- Sven Hennebel en Katrien Ballyn

Proven

- Tim Sticker en Lies Lierman

Watou

- Eddy D'Heyger en Sylvie Matton

OVERLIJDENS

Proven

- Roger Carpentier, overl. 22 april, 78 j., echtg. v. Denise Declerck

Watou

- Wim Parmentier, overl. 10 april, 51 j., echtg. v. Claudine Vandendriessche
- Oscar Goudeseune, overl. 12 april, 90 j., echtg. v. Christiane Deman
- Camillus Demuys, overl. 3 mei, 86 j., echtg. v. Marie-Thérèse Dehuysser

Rouwbriefen en
gedachtenissen met foto

Drukkerij SCHOONAERT

MENSEN VAN BIJ ONS

Carlos Six werd geboren op 7 juli 1952 in Poperinge. Hij was gehuwd met Josiane Vanspranghe, had 1 zoon Bjorn Six en twee kleinkinderen Nina en Ferre Six en woonde in Strombeek-Bever.

Hij volgde zijn klassieke humaniora in het Sint-Stanislascollege te Poperinge. Zijn universitaire opleiding rechten werkte hij niet af maar hij nam wel stapsgewijs deel aan opeenvolgende examens voor de overheid.

Als twintigjarige trad Carlos in dienst bij de FOD Financiën.

Hij startte in 1978 als controleur en in 1997 schreef hij het tot directeur-generaal van de toenmalige 'Administratie der directe belastingen'. Sinds januari 2012 was hij administrateur-generaal van de Fiscaliteit bij FOD Financiën.

Hij was de oudste zoon van Georges Six en Elfrieda Prophète in een gezin van 7 kinderen, destijds woonachtig in de Haringestraat 57 te Roesbrugge en sedert december 2012 in Residentie Fioretti in Poperinge.

Op dinsdag 6 mei 2014 verongelukte hij in Rio de Janeiro (Brazilië) waar hij op buitenlandse missie was voor de internationale organisatie CREDAF.

Brieven, omslagen, facturen,
bestelbons, BTW-formulieren, ...

Drukkerij SCHOONAERT

Op die van de gemeenteraad na, worden op 25 mei a.s. alle verkiezingen samen georganiseerd. Zo beleven we die dag "de moeder der verkiezingen" en kunnen we dus kiezen naar hartenlust. Op Vlaams, federaal en Europees niveau. Natuurlijk dingen partijen van allerlei pluimage naar onze gunst: niet alleen de groene, de rode, de blauwe en de weertjes gaan ter botermarkt, maar ook de "tsjeven".

Ken je toch? Met een "tsjeef" duiden we in Vlaanderen doorgaans een katholiek, en bij uitbreiding een christendemocraat aan. Het geheel van tsjeven wordt de "tsjeverij" genoemd. Die term geldt als scheldwoord. *Tsjeef* is niet in de standaardtaal opgenomen, maar is wel algemeen bekend en gangbaar. De Gentse dichter Napoleon Destanberg, alias de "Cis van Gendt" wordt als bedenker van het woord genoemd. Hij zou het bedacht hebben als benaming voor de leden van de Sint-Jozefskring. Uit documenten uit die periode blijkt dat die leden overigens de naam als een soort geuzennaam adopteerden. Zo sprak baron Jean Auguste Casier bij de opening van het nieuwe lokaal van de vereniging in mei 1871 de leden met deze term toe en liet ze het *Tsjeefkenslied* zingen waarvan het refrein als volgt luidde:

*Wie zoo zijn zaken eere doet,
Die moet zijn naam niet zwijgen
Tot spijt
Van wie 't benijdt
De Tsjeefkens is ons naam
en blijft het voor altijd.*

In een vrijere betekenis verwees volks- en straatzanger Karel Waeri ermee naar de Christendemocraten en aanhangers van de Katholieke Partij. Hij gaf dus mogelijks de huidige betekenis mee, wat volgende uitspraken kunnen bewijzen: *Foert foert foertorium*

Weg met het tsjevenras ad aeternum
alsook:

*'k zal peper geven uit al mijn krachten
op kwezel, tsjeef en kalotijn*

Geleidelijk zou "tsjeef" zich verspreiden over de rest van Vlaanderen. De afleiding *tsjevenstreek* was aanvankelijk een synoniem voor Jezuïetenstreek, een sluwe en doortrapte handelswijze. Jezuïeten werden vaak beschouwd als spitse mooipraters die de machtspolitiek van de kerk maar al te graag dienden. Etymologisch gaan *tsjeef* en alle varianten ervan terug op de naam "Jozef", die in bijbelse contexten veel voorkomt. Of moeten we de mosterd halen bij Jozef II, de keizer-koster?

De concurrerende term *kaloot* is in de late 18de eeuw de betekenis van clerus gaan aannemen; dit is afkomstig van het kalotje, mutsje dat de geestelijkheid droeg. Het woord *kaloot* of *kalotter* is via het Franse *calotte* de Vlaamse streektaal binnengedrongen en is in het bijzonder in West-Vlaanderen gebruikelijk. Het kon eveneens collectief gebruikt worden voor de 'klerikale partij': *Hie es van de kalot* (Teirlinck 1908:622). Wat betekent dat hij ofwel een lid van katholieken is, dan wel een geestelijke. In de negentiende eeuw al werden de aanhangers van de Katholieke Partij de *tsjeven* genoemd; hun ideologie verankerde het katholicisme in de politiek. De opvolgers van de Katholieke Partij, de latere CVP en huidige CD&V zijn in de volksmond ook algemeen als tsjeven bekend, hoewel het confessionele, het christelijke element sterk afgezwakt is. Toch doelt men met de term *tsjeef* nog altijd op de Vlaamse christendemocraten. Ja, raak ze maar kwijt als je eenmaal de naam hebt!

Wim Sohier

wij verzekeren u
een mooie dag!

 soenen-verzekeringen.be

GASTHUISSTRAAT 81 POPERINGE 057 33 41 41

AEG

Perfekte resultaten, de helft energie.

WASMACHINE L73482FL
A+++ - 8 kg - 1400 t/min - Medium LCD - ProTex trommel - Startuistel tot 20 u

€549,99

DROOGKAST T72270AC
Condensatiedroogkast - B - Condensatie-efficiëntieklasse A - 7 kg - Medium LCD - ProTex trommel - Alternierende trommelbeweging - Startuistel tot 20 u

€449,99

ELEKTROCAPPOEN

Wij aanvaarden ecocheques

Prof. O. Rubbrechtstraat 12, 8972 Roesbrugge-Haringe - Tel. 057 30 05 94
 info@elektrocappoen.be - www.elektrocappoen.be

AL WEERSKANTEN VAN DE SCHREVE

"Netje, dat komt goed uut," grimeeuwde Clara van Miel de voyageur tegen Nette, neur beste vriendinne. "Miel is 't noaste weke een poar doagen in congé en ezo kunnen 'k ik 'n otto hen voe mi joen te goan wienkelen in Auchan en achternoar een krêemtje te goan lekken op de Place Jean Bart in Duunkerke."

"En moa 't doet enni, Miel," pledeerde Clara "'t is doa wêl vele gekopper dan bie Paula van de Grand Bazar in Cappeltje! En j' hed doar oek vele meer keuze!" "Ja...? Da latste kú zien," ruttelde Miel, "moa dat éérste ...! An ke d'ofrekenieng van me Visakoarte zien op 't ende van de maand, kunnen 'k ol joen profieten oproapen mi m'n ellebogen!"

"Je doa gin fluut van antrekken", lachte Nette 's anderdags o'z' op Beveren Koschieë bie Clara in 'n otto kroop. "'t Zien ol grolpots glik, de vinten. Moa zolang of da 't bie grollen bluift! En surtoe o' t moa 's náchts is!" "Da je glik hed, Netje. Me meugen 't nie ol willen: de boer vele butter en een vet meesen, en ik vele schoone kleeërs en een gewilligen vint die nie op ze geld zit!"

Ze pakte mi Miels Visakoarte nafte toe Camiel Stroois in Cappeltje en achter een holf eure stoegen z' in Auchan. Zoender eflitst te zien of t' hen moeten bloazen. "Wuk zoe je d' ervan peizen an m' eerst een kaffietje droenken?" "Zwiegt, me kiete komt ol uut," zei Nette, "je zie kaffielutte of je ziet 't nie! Moar ik trakteren. Anders spant Miel dóarover nog een weke lank ze zoage." Bie nulderen kaffie aten ze mi vele appetiet een poar crêpes flambées en doarachter een Dame Blanche mi drie grote bollen en vele chuklasause.

"En nu op klopjacht, Clara, anders kommen ke te loate voe Jefs friko." "Belt een mineemchinees, Netje! Ik be-toalen," zei Clara. "Joaje tè? Bovenop d' oenkosten voe je garderobe? Mi Miels koarte? Je moe moa durven!"

Lik twee bakvischen ves in vakaanse vlogen z' ol snetsellen de boetieksjes in en uut. Wuk dan ze nodig hadden? Niet en eigenlik. Moa je wit, 't zien de duven en de wuven die 't geld doen schuven! On de wuven geld hen, de kleeurwienkels hen nêrieng.

Achter vele kieken, twiefelen, kiezen, verzinnen, passen, keuren en discuteeëren giengen z' olletwee buten mi twee plastieken zakken vul minisoutientjes, toptjes, T-shirts, bloeziges, roksjes, nylongkoesen, sjaltjes, bodylotion en... vuuf Nivea after shaves. Omda Miel oek etwot gienk hen! "Alli ja, me gebruiken ogliet z'n otto en z'n Visa!" Ze stapten in en reden ol Bergues, 'n Krommen Hoeck, 'n Haeghe Meulen en 't Rattekot were noar huus.

"Mosten me 'Au Rossignol' in Respoëe nog een elixer-tje pakken, Netje? Of goa j' ezo nie antieden thuus zien voe Schipper naast Mathilde?" "Gauw, in een hoaste, Jef goa wel verslag uutbriengen." Clara parkeerde, sproenk uut, smeeet de deure toe en zag toen da Netje nog in 'n otto zat. "Oei, oei," verschoot Clara. "'k Hen me sloter loaten d'rop zitten." Ze vloog de café binnen en vroeg een iezerdroad voe van ol buten, van tusschen de rute en 'n kalletjoe, 't portiereknopje omhoge te trekken. O z'ol een kart bezig wos, passeerd' er een Ollander. "Waarom plooit mevrouw in de wagen je draad niet rondom 't raamknopje? Dan hoef je maar te tillen en hup." "'k Verstoan j'n Ollaans nie, wi Kees. En doabie, moeit joen nie. Me sloter zit nog in 'n otto en ezo hen ke me vriendinne opesloten. Ik moeten nêur helpen, slimmen, zé mién nie!"

"Wat ze self doen, doen ze beter, bewerden de Flamingen! Klote, natuurlijk!"

SCHREVELYNCK

Nadruk verboden

ENERGIEZUINIG BOUWEN EN WONEN

Het isoleren van uw woning doet u maar eenmaal en u doet dat best goed om latere vochtproblemen en schimmelvorming te voorkomen. Wij isoleren uw woning op een professionele manier, met niet-irriterende, onschadelijke en natuurlijke isolatiematerialen. Hierbij houden wij rekening met het dampopen karakter van uw woning.

Wij zijn al vele jaren gespecialiseerd in het plaatsen van kwalitatieve fotovoltaïsche zonnepanelen. Onze voorkeur gaat uit naar Europese of Amerikaanse producten, die zich decennia lang hebben weten te profileren. Laat u niet tegenhouden door de dalende premies, zonnepanelen zijn immers nog nooit zo goedkoop geweest.

Voor meer info:

www.ecolis.be - info@ecolis.be - 0494/ 48 21 74
Westsluisstraat 15 - 8691 STAVELE (Alveringem)

in 'T ROZENHOF

Noteer alvast in uw agenda: Sinksenmaandag 9 juni

HESPEN AAN 'T SPIT

Hespen op traditionele manier aan 't spit op houtvuur gebakken, met uitgebreid groentebuffet, aardappelen in veldkleed en sausjes. Vanaf 18 uur iedereen welkom! Springkasteel voor de kleinsten!
Prijs: volwassenen: € 16 - kinderen tot 12 jaar: € 8
Reservatie gewenst, doch niet noodzakelijk!

Kom in ons restaurant genieten van de maandsuggesties:

- Asperges met gerookte zalm en gepocheerd eitje
- Asperges met gegrilde zalm en mousseline
- Kalfsmédailon met asperges en jus van sjalotjes
- Dubbele côte à l'os, saus naar keuze met slaatje en verse frietjes

Openingsuren: ma - di: 11.45 - 17.00 u.
wo - do: gesloten
vr - za: 11.45 - 22.00 u.
zo: 11.30 - 20.00 u.

Ervaren schrijnwerkers en plaatsers, een doorgedreven vakkennis, duurzaam materiaal en een professioneel machinepark: bij Timmerwerken Alain Dessein zijn we uit het goede hout gesneden om al uw schrijnwerk tot een goed einde te brengen.

Onze diensten omvatten alle aspecten van schrijnwerk:
ramen en deuren • dak-timmerwerken
interieur • totaalaannemingen

Ons team is een goed geolied radarwerk dat de projecten voor uw woning, horecazaak of kantoor planmatig realiseert, binnen de afgesproken timing en het beschikbare budget.

Heeft u nog vragen of wenst u een samenwerking aan te gaan? Neem dan gerust contact met ons op. Wij helpen u graag verder.

Hoogstraat 1B
8972 Roesbrugge-Haringe (België)
Tel. 057 33 22 74 - Gsm 0476 48 07 94
Fax 057 33 22 74
timmerwerken@alaindessein.be

Open: di. tot za.: 8.30 - 12.00 u. & 13.00 - 18.30 u. • zo.: 9.00 - 12.00 u.
(maart, april & mei zo. open 9.00 - 18.30 u.) • Gesloten op maandag

TUINCENTER AU PETIT JARDIN BVBA

Wim Indevuyst
Couthoflaan 32
8972 PROVEN
Tel. 057 33 39 63
E-mail: info@aupetitjardin.be
www.aupetitjardin.be

We kunnen al denken aan de zomer en met deze planten lukt dat zeker!
Hoog tijd om de bloembakken en terraspotten op te vullen.
Kom uw keuze maken !

**Voor de groentetuin en groenteserre
zijn alle plantjes volop beschikbaar:**
sla, tomaat, komkommer, meloen, aubergine,
paprika, prei, bloemkool, spruiten, selder, ...

Vanaf zondag 1 juni:
gesloten op
zondagnamiddag !

*Kom gerust langs,
het team van
Au Petit Jardin
staat steeds
tot uw dienst !*

GESCHIEDBOEK (SLOT)

DER GEMEENTE ROUSBRUGGE-HARINGHE

L.-A. RUBBRECHT

HERBERGEN

Dit woord nemen wij in den zin van afspanning, logies, bier- of wijnhuis, kroeg.

Een herberg is alzoo een plaats, waar reizigers, voorbijgangers, kooplieden intrekken om uit te rusten, hun nooddrift te nemen, te vernachten, handel te doen; waar velen kostelijken tijd verspelen, of zich aan onmatigheid overleveren.

De oorsprong der herbergen is moeilijk om vast te stellen. Wij kennen er eenige uit vroegere tijden, die door vermaarde schrijvers, kunstenaars of staatsmannen bezocht werden, en alzoo een zekere vermaardheid verkregen.

Van vroege tijden, hebben de magistraten of dezen die aan 't hoofd der openbare macht waren, na 't voorbeeld der Romeinen, verordeningen voor de regeltucht der herbergen uitgegeven, alsook rechten op den verkoop van bier, wijn en andere dranken gesteld.

Volgens wij mogen oordeelen uit de verordeningen welke ons overgekomen zijn, waren deze schikkingen algemeen genomen. De keure van Hazebrouck van 't jaar 1336, uitgelegd en besproken door den geleerden oudheidkundige Edw. Gailliard, thans bestendig Secretaris der Koninklijke Vlaamsche Academie, is wel een meesterstuk dat de oudheid ons overgebracht heeft. - Iedereen zal met veel nut 't werk van M. Gailliard raadplegen.

Onze zeden en gebruiken hebben een groote uitbreiding aan de herbergen gegeven. Zij zijn algemeene vergaderingplaatsen geworden.

't Getal herbergen groeit steeds aan, en nog wel op verbazende wijze.

Rond de jaren dertig waren er op onze gemeente veertien herbergen: De leegen Wayenburgh, Sint Hubertus, De Zwaan of herden Vloer, De Peerdenposterij, De Gouden Leeuw, Hotel de la Régence, De Koornbloem, De Stad Duinkerke, De Hert, Sint-Arnoldus, De Rhetorika, De Molenwal, De Meiboom, 't Haandekot.

Tegenwoordig zijn er rond de zestig, waar alle slag van dranken verkocht worden.

Krachtens de wet van 21ⁿ Augustus 1816, was een toezicht voor den verkoop van alle waren, volgens het tientalligstelsel van maten en gewichten, ingericht. Dit was ook toepasselijk op de herbergen. Hierdoor verdwenen de oude steenen en aarden bierkruiken van onze voorouders.

Van dan af, geschiedde de slijting bij liter en zijne afdeelen. De halve liter in glas vergde ook 't toezicht; men noemde dit ijking. Dit bestond in 't drillen van een gatje in het glas, om er een looden klompje in te plaatsen, waar 't jaarletter der ijking geslagen werd.

In de gure wintertijden, waren al de herbergen verwarmd bij middel van een open houtvuur in breeden haard. Deze die toekwam na dat de plaatsen rond 't vuur bezeten waren, had recht aan eene plaats mits betalen van twee "sous", voor 't aanbrengen van een nieuwen bos hout, blokken, spaans of boomwortels, en mocht bij 't vuur blijven, tot dat 't aangebrachte hout uitgebrand was.

Zeer vroeg heeft men de gewoonte opgenomen den H. Eligius, patroon der landbouwers en smeden, te vieren bij middel van een herbergkermis, naar welke, mag men zeggen, geheel de gemeente toeliep.

Waarschijnlijk is 't van daar dat de taarte- of herbergkermissen opgekomen zijn. Deze zijn den Zondag door den openbaren roeper, na iedere mis, afgekondigd. In den beginne hadden zij grooten bijval. De landbouwers met hunne vrouwen, somwijlen hunne dochters, de bazen en bazinnen, de neringdoeners, in een woord, eenieder ging er naartoe, om een lustigen avond met kaarten of andere vermakelijkheden door te brengen. Men bleef er tot een, twee uur 's morgens. Voor 't vertrek was 't de gewoonte koekeboterhammen met koffie op te dienen.

Deze herbergkermissen, ter oorzaak ongetwijfeld van 't gedurig aangroeien der drankhuizen, worden veel min gevolgd. De vrouwen en dochters hebben deze verlaten, en de koeken blijven maar al te dikwijls in den bakkersoven. Tegenwoordig kaart men voor saucissen, en men heeft reeds de gewoonte opgenomen, deze feesten "*Saucisse-kermissen*" te noemen.

't Getal herbergen groeit gedurig aan, en daar alle hagen wind beschutten, hebben de drankverkoopers hun toevlucht genomen tot 't inrichten van allerlei feestjes, om 't volk te kunnen bijeenkrijgen. Onder deze zullen wij melden: eierloop, krake- of koekebolling, zang voor neusdoeken, kaartenspel, biljartprijskamp, ganzeloop, hanegekraai, enz, enz.

Men ziet dat zelfs de herbergen van te lande deel nemen aan den algemeenen vooruitgang.

KLEEDERDRACHT

Wij willen hier enkel korte herinneringen over vroeger kleederdracht geven.

Langen tijd was de kleedij van Lodewijk XIV in vollen gang bij de welhebbende familiën. De laatste drager van deze kleeding was d'heer Jean-Baptiste Ruysen, koopman in kleerstoffen en schatbewaarder der kerkfabriek. Hij droeg den driehoekigen hoed, de pruik met staart, en wel gepoeierd, den gespannen gilet, het kleed met zwaluwstaart en hoogen kraag, kleedsel dat men

“pittalaire” of kazak noemde, den korten broek, aan de knieën gebeukeld, zwarte of witte kousen, eindelijk lage schoenen voorzien van zilveren gespen. Dit kostuum heeft hij tot 't begin der jaren veertig gedragen. Hierdoor doopte men hem met den lap-naam van: “Steertje Ruysen”.

Waarschijnlijk is het te Rousbrugge, dat de E.H Delye, aldaar onderpastoor, de gewoonte opgenomen heeft van zich het hoofd met rijspoeder te bestuiven, gewoonte die hij, zelf pastoor te Haringhe, voortgezet heeft tot aan zijn afsterven.

Jacobus Carton, Martinus Rouseeuw, Franciscus Desaegher, landbouwers te Haringhe, hebben den korten broek en schoenen met zilveren gespen zeer lang gedragen.

Seraphin Neut, timmerman-schrijnwerker, ging in de jaren 1820 naar Parijs, om zich in zijn stiel te volmaken, en keerde weder met een groene laken kazak. Alle zon- en feestdagen kwam hij met dit kleed te voorschijn. Tot aan zijn afsterven, heeft hij geen ander zondagkleeding gedragen.

De blauwe lijnwaden kiel is opgekomen rond de jaren dertig; de polkavesten, verbeeldende een vrouwenjak, op 't einde der jaren veertig, ze zijn van korten duur geweest.

Voor de bemiddelde familiën, was de kleederdracht der vrouwen op den voet van deze der mannen. De zwarte zijden robe met chale en hoed was de hooge dracht. In lagere klassen zag men de roodgebloemde katoenen mantels, met bonnet voor hoofdedksel. Beide hebben plaats gemaakt voor laken mantels en mutsen, met fijngeplooiden kanten, hebbende voor pracht en versiersel een wit of gekleurd zijden lint. Buiten het kleed droeg men den jak met kalamanden rok, en hieronder twee afgezonderde valise beurzen. De fijngeplooiden kant der muts, heeft plaats gemaakt voor de groffeerde pijpcornetten, om te komen aan de opgezette mutsen met kanten, linten, bloemen en eindelijk aan den hoed, die thans door arm en rijk gedragen wordt.

BLINDE VINKEN

Wij kunnen niet vaststellen, wanneer 't verblinden van vinken in de volksgebruiken gekomen is. Geen twijfel, dat deze wreedheid gepleegd werd om den zang van den vogel te vermeederen.

Alles wat wij hier betrekkelijk onderzocht en ondervraagd hebben, heeft geene oplossing medegebracht.

't Geschiedkundig werk van professor Moke, over de zeden, gebruiken en feesten der Belgen, maakt hier over geen gewag. Met de welwillende tusschenkomst van 't Stadsbestuur van Brugge, aan welk wij onzen dank bewijzen, hebben wij een onderzoek geopend. Wij hebben ons gewend tot de gemeentebesturen van Hasselt, Kortrijk, Meenen, Poperinghe, Rousselare, Thielt, Veurne en Yperen. In persoon hebben wij inlichtingen genomen bij verscheidene municipale besturen van 't Noorden van Frankrijk, bij menige maatschappijen en bij oude liefhebbers.

Niemand heeft onze vraag opgelost. Men is algemeen van gevoelen dat dit volksvermaak van ouds bestaat.

Buffon, de welgekende natuurkundige, schreef in zijn werk, dat de vinken nooit beter noch langer zingen, dan wanneer zij door de eene of de andere omstandigheid 't gezicht verloren hebben. Dit gebeurt, schrijft hij, wanneer de vogel, tusschen twee vensters ten zuiden, aan de zonnestrallen blootgesteld is. Hij voegt er bij, dat van daar 't gebruik opgekomen is de vinken te verblin-

den, 't geen men bijzonderlijk in Vlaanderen ontmoet.

Gedurende ons onderzoek, werd ons een oorkonde medegegemaakt van wege de Stad Poperinghe. Zij bestaat in de “*quarte costuyme ende usantie van de liefhebbers der Vyncken onderhouden binnen de stede van Poperynghe, anno 1685*”.

Te Bergen St Winnoc, bestaat een register waar wij 't jaartal 1792 aantreffen met deze woorden: “Cataloge van de Vinckenieren binnen Bergen”.

Geen de minste verordening volgt dit hoofdstuk.

Alleenlijk hebben de gildebreders hun handteeken geplaatst.

Daar de “Quarte Costuyme” der gilde van Poperinghe 't eenige stuk is, dat den stempel der oudheid draagt, geven wij het in zijn geheel.

Gepresenteert eene petitie aen den maire deser stede ende jurisd^e van Poperinghe geannexeert deze tegenwoordige Register ende reglement en quart costume ende usantie der liefhebbers der vynckeniers, in date 8 January 1685. Ende becommen de permissie conforme aen de selve by appointment van 7 Germinael 't jaer 13.

Quarte costuyme ende usantie van de liefhebbers der vyncken onderhouden binnen de stede van Poperynghe, anno 1685.

I

Alvooren niemant ter vergaederynge en sal vermogen te misbruycken ofte ydelick in synen mondt te nemen de naem Godts ofte Maria syne gebenedyde moeder ofte syne lieve heyligen op de verbeurte 'telken keere van X. Prs. d'een helft ten profpytte van gemeynen armen, en d'ander helft ten profpytte van de liefhebbers, staende de selve personen ter ordinantie van den Coninck hooftman, ende gouverneurs, van de voorseyde liefhebber.

II

Niemant en sal vermogen ter selver vergaederynge eenig twist ofte tweedragt te maeken op de boete van gelyke X. Prs. ten profpytte als vooren.

III

Alle de gonne 't zij inwoonders ofte vremde begeirende te comen in dese liefhebberye sullen syn ontfangen mits betaelende aen den cnape iiij P pars.

IV

Alle de gonne wesende van dese liefhebberye die begeiren te synge om croone ofte prys sullen hun lieden alle Jaeren laeten vynden op den eersten Meye smorgens ten ses uren ter sulcker plaetse daer het den coninck sal believen wesende elcken gestoffeert met synen vogel op de verbeurte van vogel en prys.

V

Ten selven daege ure ende platse wesende vergaedert sal den coninck synen vogel mogen stellen daer them belieft te weten op d'een ofte d'ander syde ende voorts naer lote, elck synen vogel op de wyde van t'hien voeten van anderen stellen.

VI

Alle de gonne jnstellen synen vogel wert gehouden te betaelen aen den voorgaenden conincke en stuyver eer hij uyt den hove gaet.

VII

Niemand sal vermogen te nemen kervers naer synen wille ten waer jdoone bevonden waere bij coninck hooftman en gouverneur op de verbeurte van croone en prys.

VIII

Niemand en sal vermogen croone of prys behaelen ten sy met een wyntervyncke, die syn beginsel ende eynde neemt.

IX

De selve vogels alsoo behoorlick jngesteld synde, ende die bevonden wert met syn eygen vogel meest liemen gezongen thebben behoudens dat den vogel syn liemen begint ende voleyndt, zal coninck wesen, ende ontfangen de croone ende halsebandt naer costuyme, welcken vogel sal syngen van smorgens ten 6 uren tot den seven uren voorseyct diessal den coninck gehouden syn aen den voorseyden halsbandt te hangen, een schilt ofte schaekel van goudt ofte silver, mits gaeders oock seker stellen voor den selven halsebandt, soo inwoonders, als die van buyten ten contentement van den hooftman, ende gouverneurs.

X

De liefhebbers sullen ten selven daege naer den sanck van de vogels verobligeert wesen misse te hooren met den selven coninck op de boede van X. Prs. ten waere legitime excusie welcken dienst van de misse sal betaelt worden by de generaele liefhebbers elck syn advenante, die sal gedaen worden in al sulcke kercke als den conynck geradig zal vynden.

XI

Soo iemant van de liefhebbers vermaent wesende by den cnaepe is gehouden te commen ter sulcker platse en ure, als hem sal gedenommeert wesen ten waere excusie als voren, op boete van V Prs.

XII

Soo wie conynck wert sal ter vergaederynge van beyde d'eerste daegen vry syn van gelaeg mits gevende ten derden daege een schouder weirdig een gulden, als wanneer een jegeliek geweest hebbende ter vergaederynge sal moeten syngen met een vogel de syne, ofte wel ander tot winnen syn gelag.

XIII

Den afgaenden conynck sal ten derden daege van meye geven ten proffitte van de vergaederynge een honderd eyren weirdig ten minsten xxiiij Pr.

XIV

Alle de gonne gesongen hebbende om croone, ofte prys, worden ge-

houden ter vergaederynge te commen, op de boete van croone en prys.

XV

Indien 't gebeurde dat eenen conynck drie jaren naer een conynck waere ende alsoo keyser wiert zal niet jegenstaande dies den halsebandt in de liefhebberrye blyven, ende sal drie jaeren ter vergaederynge vry gaen van gelaeg, naer welke drie jaeren, hij oock met en sal mogen syngen, nog te jemandt synen vogel leenen ten waere om den schouder.

XVI

Soo wie belieft te commen byden geselschappe om den coninck te vereeren wert wel gecommen mits betalende syn gelag.

XVII

Alle mangelyngen ofte vercoopyngen van vogels ofte utten gedaen by de liefhebberrye sullen van elcken schellyn betaelen een stuyver, d'een helft ten voor den armen, en d'ander helft voor de liefhebbers.

XVIII

Alle weddyngen gedaern t zij jn de vergaederynge hof ofte elders sal men moeten betaelen eer men weg gaet.

XIX

Alle de liefhebbers sullen verobligeert wesen als er jemant van de liefhebbers comt t overlyden een misse t offeren over de ziele mits daer toe van hun lieden cnaepe vermaent wesende op de boete van V Prs.

Aldus den verbonden deser bovenstaende quarte toegestemt ende geacordeert by myn Eerweerden heer den Proost, Baillieu, Burgmeesters, Schepenen ende Raeden der stede ende jurisd^t van Poperinghe ter generaele Verg^t op den 8 January 1685 als greffier ond^t P. h. Raule voor conforme. Voor den hooftman (get) D. J. Snick S. V. als greffier (g^t J. Bertinus Lava.

Gezien ende geapprobeerd deeze bovenstaende reglementen, voortyds door het gewezen Magistraet der stede ende Jurisd^t van Poperinghe geacordeert, om door de liefhebbers gezegd Vinckeniers geobserveert te worden.

Gedaen tot Poperinghe den 7 Germinal 13te jaer Den Meyer der stede ende Jurisd^t van Poperinghe

(get.) Coppieters Twallant.

Deze maatschappij droeg den naam van: Hooggeachte boomgaard Vinckeniers. Haar zinspreuk was: "Vredende beminders dianisten". Hier van maakt 't reglement geen melding ; maar wij vinden deze inlichting in de verslagen van vergaderingen ; wij deelen er een van mede.

Op den 1sten Mey 1776 hebben wij ingestelt de nieuwe wet doorwy confreren ende by voeysen verkosen ende uyt geropen voor hooftman permenent Sieur Franciscus Ignatius Parsys, deken Josephus Gelard, Balliu permenent Hyacinthus Baeckeroot, Tresorier Petrus Victor, twee gouverneurs voor eersten Bertinus Vylet, tweeden Carolus Derudder, Ferdinandus Debergh, Ludovicus Debergh, Baptiste Gelard,

Petrus Carpentier, Jacobus Ramaud, Ludovicus Vanden Broucke, Eugenius Behey, Joannes Vanden Ameële, Pieter Fidelis Grendel.
Hier op generaelelyk ondertekenende ende consenteerende te volkomen aen de toekomende kosten ende lasten ende soo in 't geven van ieder elk syn prys weerdigh een patecon ende die u sigh soo stout kennende in het selve niet te volkomen sullen hier toe wettelyck gedwongen worden.

(get) Pieter Chavaete Coninck.

Rousbrugge. Bij ons was de liefhebberij der blinde vinken diep ingeworteld, en heden nog is ze in de zeden der Rousbruggenaaers. Over vroegere tijden hebben wij niets mede te deelen. 't Is in 1842, dat we een zeer bloeiende maatschappij aantreffen. Zij had voor zetelplaats de herberg-Brouwerij "Den Hert", bewoond door Martinus Provoost. 't Was een machtige gilde waar men trachtte, zoo veel mogelijk, prijsvogelen aan te koopen. Te dien tijde golden de goede zangers van 50 tot 100 frank. Deze prijzen zijn tegenwoordig verdubbeld. Een bijzondere vogel "*De IJzerenweg*" genoemd, werd aan M. Gheude, Secretaris te Dixmude, voor 80 fr. aangekocht. Deze vink zong tot 1400 liedjes per uur, en werd bijna in alle prijskampen bekroond. 't Gebeurde somwijlen dat de vogel ten gevolge van overgrooten gramschap krupte, en niet zong. Hij deed niets anders dan pinken.

De faam van deze vink was zoo groot, dat in alle steden en gemeenten waar de vogel ter mededinging was aangeboden, 't volk in groote menigte toestroomde, om dit wonder snel gezang te hooren.

De gilde van Veurne en de vogel van Laurentius Deman, ontvanger van 't octrooi te Hondshoote, waren de gevreesde mededingers voor alle wedstrijden.

Men rangschikte de vinken in drie klassen volgens hun zang. Men noemde *walen* de vinken, die op 't einde van hun zang geen *lij* of *wij* uitgalmen; de dubbelzangers, deze die twee of meermalen den laatsten toon van *lij* of *wij* herhalen, en de goede zangers, die enkel eindigen met *lij* of *wij*.

Van daar goede en slechte zanger; geldige en kwaade zang.

De vogel van Laurentius Deman, eindigde zijn zang met *lij* en gaf den toon *siscolij*.

De maatschappij van Rousbrugge deed alle pogingen om dezen vogel aan te koopen; maar gelukte er niet in, en ze gaf haren spijt te kennen met te beweren dat de zang slecht was, en voor geen prijskamp kon geldig zijn.

Deze poging kwam echter ook tot geen gunstigen uitval.

Wel is waar, op 't programma van een prijskamp te Hazebrouck, was de zang in *lij* uitgesloten. Niettegenstaande dit voorschrift, was Laurentius daar met zijn vogel; deze zong boven de 900 liedjes en werd geweigerd.

Hieruit sproot grooten twist en goede vinkeniers hielden staan dat de zang goed was.

De vogel van Laurentius Deman leefde 17 jaar, en 't laatste jaar zong hij bijna altijd honderd meer dan de vorige jaren.

De prijsvinken bekwamen bijzondere namen, die door gansch de streek bekend waren. Men sprak, dat Veurne zou komen met zijn *Mars* en *Laurens Deman*, dat Rousbrugge zou stellen met zijn *Yzerenweg* en *Hercule*.

Men bezong de heldenvogels. De Voorzitter Boucry als rijmer van zijn tijd, schreef voor zijn lieve diertjes:

D' Yzerweg uitgelezen
Die zong overal zeer goed,
Den *Hercule* geprezen
Die had ook kokend bloed,
Ook *Salomon* verheven
Hij zong ook wonder snel,
En *Samson* daer beneven
Was ook een beest g'heel fel!

Alle feesten waren met luister gevierd; wanneer men naar een prijskamp trok, dien men stelling noemde, waren de gildebroeders in groot getal aanwezig. De terugkomst, wanneer de vinken overwinnaars geweest waren, was een ware zegepraal.

Op de prijskampen waren de vinken vereenigd in groepen van vier; ieder groep was een "*complot*".

De grootste stelling van Rousbrugge had plaats den 13ⁿ Juni 1847. Drie en twintig complotten namen er aan deel. De vogels waren geplaatst aan de herberg *Het Gildenhof*, en van daar voort tot over *Den Molenwal*. Er werden 38600 zangen opgebracht.

De prijskamp te Aernieke bestond uit 31 complotten; dat van Rousbrugge leverde 3200 zangen op.

Gedurende de stelling, was het verboden met wagens en karren langs de vogels voorbij te rijden, of anderszins de vinken in hun zang te storen. In veel plaatsen was de openbare macht aangeesteld om alle gerucht te beletten.

Voor alle bijzondere omstandigheden stelde de voorzitter Boucry zich aan 't werk, om de vogelen, of de eene of de andere daadzaak te bezingen.

De nieuwe opgestelde liedjes waren in de maandelijksche vergaderingen voor de eerste maal op toon gesteld.

De zanger was Auguste Smagghe, meester-kleermaker. Vele nieuwe uitvoeringen hadden altijd zulken bijval, dat de herberg schier te klein was, om de aanhoorders te ontvangen.

Tot voor korten tijd was de liefhebberij der blinde vinken een waar volksvermaak, niet alleen voor de lagere klassen, maar ook voor de burgerij en de hoogere standen.

Maar de tijd verandert alles: sedert de vervoermiddelen zoo talrijk en zoo gemakkelijk zijn, verminderen alle liefhebberijen, die vroeger 't volk op 't dorp zelf vereenigden; heden moet men weg, en al zijn vermaak elders gaan zoeken. - Alzoo verminderen de vinkeniers steeds in getal; hier en daar bestaat nog een gilde, maar "waar zijn de schoone dagen van voorheen!"

Onder de zittende ambachten, kleermakers, schoenmakers, zijn nog liefhebbers te vinden; nu en dan nog worden er prijskampen uitgeschreven; maar nu zijn er geen complotten meer; een vogel alleen treedt in 't strijdperk; daarom draagt de stelling nu den naam van "*libertine*". Een vogel, een inleg, elk strijdt voor zich zelf. Is 't ook zoo niet in 't maatschappelijk leven waar 't "elk voor zijn eigen" boven alles geldt?

